

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 14. rujna 2016.
(OR. en)

10973/16
ADD 14

Međuinstitucijski predmet:
2016/0206 (NLE)

WTO 195
SERVICES 20
FDI 16
CDN 12

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet: Sveobuhvatni gospodarski i trgovinski sporazum (CETA) između Kanade, s
jedne strane, i Europske unije i njezinih država članica, s druge strane

Raspored za stranku EU

Rezerve koje se primjenjuju u Europskoj uniji

(primjenjive u svim državama članicama EU-a, osim ako je navedeno drukčije)

Sektor: Svi sektori

Podsektor:

**Industrijska
klasifikacija:**

Vrsta rezerve: Pristup tržištu

Opis: **Ulaganja**

U svim državama članicama EU-a usluge koje se smatraju javnim komunalnim uslugama na nacionalnoj ili lokalnoj razini mogu podlijegati javnim monopolima ili isključivim pravima dodijeljenima privatnim subjektima.

Javne komunalne usluge postoje u sektorima kao što su povezane usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja, usluge istraživanja i razvoja u društvenim i humanističkim znanostima, usluge tehničkog ispitivanja i analize, ekološke usluge, zdravstvene usluge, usluge prijevoza te pomoćne usluge u svim vrstama prijevoza. Isključiva prava za takve usluge često se dodjeljuju privatnim subjektima, primjerice subjektima koji imaju koncesije javnih tijela, podložno određenim obvezama u pogledu usluga. S obzirom na to da javne komunalne službe često postoje i na razini nižoj od središnje, detaljan i iscrpan popis na razini pojedinih sektora ne bi bio praktičan.

Ova rezerva ne primjenjuje se na telekomunikacijske usluge te na računalne i srodne usluge.

Postojeće mjere:

Sektor: Svi sektori

Podsektor:

**Industrijska
klasifikacija:**

Vrsta rezerve: Tretman najpovlaštenije nacije

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

EU zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se osigurava različito postupanje prema određenoj zemlji na temelju postojećih ili budućih bilateralnih ili multilateralnih sporazuma koji se utvrđuje sljedeće:

- (a) uspostavlja se unutarnje tržište za usluge i ulaganja;
- (b) dodjeljuje se pravo poslovnog nastana ili
- (c) zahtijeva se usklađivanje zakonodavstva u jednom gospodarskom sektoru ili više njih.

Unutarnje tržište za usluge i poslovni nastan znači područje bez unutarnjih granica u kojemu se jamči slobodno kretanje usluga, kapitala i osoba.

Pravo poslovnog nastana znači obvezu sadržajnog ukidanja svih prepreka poslovnom nastanu među strankama sporazuma o regionalnoj gospodarskoj integraciji stupanjem na snagu tog sporazuma. Pravo poslovnog nastana uključuje pravo državljana stranaka sporazuma o regionalnoj gospodarskoj integraciji na osnivanje i upravljanje poduzećima pod uvjetima koji su jednaki uvjetima koji su na temelju nacionalnog zakonodavstva propisani za državljane zemlje u kojoj se uspostavlja takav poslovni nastan.

Usklađivanje zakonodavstva znači sljedeće:

- (a) ujednačavanje zakonodavstva jedne stranke sporazuma o regionalnoj gospodarskoj integraciji ili više njih sa zakonodavstvom druge stranke ili stranaka tog sporazuma ili
- (b) uključivanje zajedničkog zakonodavstva u pravni poredak stranaka sporazuma o regionalnoj gospodarskoj integraciji.

Takvo ujednačavanje ili uključivanje provodi se tek od onog trenutka kad ga se uvede u pravni poredak stranke ili stranaka sporazuma o regionalnoj gospodarskoj integraciji i tek se tada smatra se da je provedeno.

Postojeće mjere:

Europski gospodarski prostor (EGP)

Sporazumi o stabilizaciji

Bilateralni sporazumi između EU-a i Švicarske Konfederacije

Sektor:

Svi sektori

Podsektor:

**Industrijska
klasifikacija:**

Vrsta rezerve:

Tretman najpovlaštenije nacije

Opis:

Ulaganja

EU zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se državljanima ili poduzećima osigurava različito postupanje u pogledu prava poslovnog nastana na temelju postojećih ili budućih bilateralnih sporazuma između sljedećih država članica EU-a: BE, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT, LU, NL, PT i UK te bilo koje od sljedećih zemalja ili kneževina: San Marina, Monaka, Andore i Države Vatikanskoga Grada.

Postojeće mjere:

Sektor:	Ribarstvo Akvakultura Usluge povezane s ribarstvom
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 882
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Tretman najpovlaštenije nacije Zahtjevi u pogledu rezultata
Opis:	<p>Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama</p> <p>EU zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere, posebno u okviru zajedničke ribarstvene politike te sporazumâ o ribarstvu s određenom trećom zemljom, u pogledu pristupa biološkim resursima i ribolovnim područjima u pomorskim vodama pod suverenitetom ili u nadležnosti država članica EU-a te u pogledu njihove upotrebe.</p> <p>EU zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) kojima se uređuje iskrcaj ulova iz potkvota dodijeljenih plovilima Kanade ili treće zemlje; (b) kojima se utvrđuje najmanja potrebna veličina društva kako bi se zaštitila i tradicionalna ribarska plovila i obalna ribarska plovila ili (c) kojima se osigurava različito postupanje prema Kanadi ili trećoj zemlji u skladu s postojećim ili budućim bilateralnim sporazumima u pogledu ribarstva.

Povlastica za komercijalni ribolov kojom se dodjeljuju prava na ribolov u teritorijalnim vodama određene države članice EU-a može se dodijeliti samo plovilima koja plove pod zastavom države članice EU-a.

EU zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere u pogledu državljanstva članova posade ribarskog plovila koje plovi pod zastavom države članice EU-a.

Rasporedi rezervi primjenjivih u BE, BG, DE, DK, ES, FI, FR, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK i UK sadržavaju dopunske nacionalne rezerve.

Postojeće mjere:

Sektor: Skupljanje, pročišćivanje i distribucija vode

Podsektor:

Industrijska klasifikacija: ISIC rev 3.1 41

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman

Opis:

Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

EU zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na djelatnosti koje uključuju usluge povezane sa skupljanjem, pročišćivanjem i distribucijom vode kućanstvima te industrijskim, komercijalnim ili drugim korisnicima, kao i opskrbu pitkom vodom i gospodarenje vodama.

Postojeće mjere:

Sektor: Poslovne usluge
Podsektor: Pravne usluge
Usluge javnih bilježnika
Usluge sudskih izvršitelja
Industrijska klasifikacija: Dio CPC-a 861, dio CPC-a 87902
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori
Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
EU, osim SE, zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga pravnog savjetovanja te izdavanja pravnih potvrda i ovjeravanja koje pružaju pravnici kojima su povjerene javne funkcije, primjerice bilježnici, *huissiers de justice* ili drugi *officiers publics et ministériels*, te mjere koje se odnose na usluge koje pružaju sudski izvršitelji koje imenuje vlada službenim aktom.
Postojeće mjere:

Sektor: Distribucija i zdravstvene usluge
Podsektor: Maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda te ostale usluge koje pružaju farmaceuti
Industrijska klasifikacija: CPC 63211
Vrsta rezerve: Pristup tržištu

Opis:	<p>Prekogranična trgovina uslugama</p> <p>U svim državama članicama EU-a, osim BE, BG, EE i IE, naručivanje poštom moguće je samo iz država članica EGP-a, stoga je za maloprodaju farmaceutskih proizvoda i određenih medicinskih proizvoda široj javnosti u EU-u obvezan poslovni nastan u bilo kojoj od tih zemalja.</p> <p>U BG, DE i EE zabranjeno je naručivanje farmaceutskih proizvoda poštom. U IE zabranjeno je naručivanje poštom farmaceutskih proizvoda koji se izdaju na recept.</p> <p>Rasporedi rezervi primjenjivih u BE, FI, SE i SK sadržavaju dopunske nacionalne rezerve.</p>
Postojeće mjere:	
Sektor:	Distribucija i zdravstvene usluge
Podsektor:	Maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda te ostale usluge koje pružaju farmaceuti
Industrijska klasifikacija:	CPC 63211
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Opis:	<p>Ulaganja</p> <p>EU, osim EL, IE, LT, LU, NL i UK, zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se ograničava broj dobavljača kojima je dopušteno pružati određenu uslugu u određenoj lokalnoj zoni ili na određenom lokalnom području na nediskriminirajući način kako bi se spriječila prekomjerna opskrba u područjima s ograničenom potražnjom. U tu bi se svrhu moglo provesti ispitivanje gospodarskih potreba, uzimajući u obzir čimbenike kao što su broj postojećih objekata i učinak na njih, prometna infrastruktura, gustoća naseljenosti te geografska rasprostranjenost.</p>

Rasporedi rezervi primjenjivih u AT, DE, ES, FI, FR, IT, LU, LV, MT, PT, SE i SI sadržavaju dopunske nacionalne rezerve.

Postojeće mjere:

Sektor: Poslovne usluge
Podsektor: Ostale poslovne usluge (usluge agencija za naplatu, usluge kreditnog izvješćivanja)
Industrijska klasifikacija: CPC 87901, CPC 87902
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Opis: **Prekogranična trgovina uslugama**
EU, osim ES i SE, zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere u pogledu pružanja usluga agencija za naplatu i usluga kreditnog izvješćivanja.

Postojeće mjere:

Sektor: Poslovne usluge
Podsektor: Usluge posredovanja u zapošljavanju pomoćnog uredskog osoblja i drugog osoblja
Usluge angažiranja osoblja za pomoć u domaćinstvu, drugih komercijalnih ili industrijskih radnika te sestrinskog i drugog osoblja
Industrijska klasifikacija: CPC 87202, CPC 87204, CPC 87205, CPC 87206, CPC 87209
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

EU, osim BE, HU i SE, zadržava pravo zahtijevati poslovni nastan za pružanje usluga posredovanja u zapošljavanju pomoćnog uredskog osoblja i drugog osoblja i zabraniti prekogranično pružanje tih usluga.

EU, osim HU i SE, zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere u pogledu pružanja usluga posredovanja u zapošljavanju osoblja za pomoć u domaćinstvu, drugih komercijalnih ili industrijskih radnika te sestrinskog i drugog osoblja.

Rasporedi rezervi primjenjivih u AT, BE, BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, FR, IT, LT, LV, MT, PL, PT, RO, SI i SK sadržavaju dopunske nacionalne rezerve.

Postojeće mjere:

Sektor: Poslovne usluge

Podsektor: Istražne usluge

Industrijska klasifikacija: CPC 87301

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

EU, osim AT i SE, zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere u pogledu pružanja istražnih usluga. Obvezno je boravište ili komercijalna prisutnost, a mogu se primjenjivati i uvjeti u pogledu državljanstva.

Rasporedi rezervi primjenjivih u LT i PT sadržavaju dopunske nacionalne rezerve.

Postojeće mjere:

Sektor:	Poslovne usluge Pomoćne usluge u pomorskom, željezničkom i zračnom prijevozu te u prijevozu unutarnjim plovnim putovima
Podsektor:	Održavanje i popravak plovila, opreme za željeznički prijevoz te zrakoplova i njihovih dijelova
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 86764, CPC 86769, CPC 8868,
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman
Opis:	<p>Prekogranična trgovina uslugama</p> <p>EU, osim DE, EE i HU, zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se zahtijeva poslovni nastan ili fizička prisutnost na njegovu području za pružatelje usluga održavanja i popravka opreme za željeznički prijevoz te kojima se zabranjuje prekogranično pružanje tih usluga s mjesta izvan njegova područja.</p> <p>EU, osim CZ, EE, HU, LU i SK, zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se zahtijeva poslovni nastan ili fizička prisutnost na njegovu području za pružatelje usluga održavanja i popravka plovila za prijevoz unutarnjim plovnim putovima te kojima se zabranjuje prekogranično pružanje tih usluga s mjesta izvan njegova područja.</p> <p>EU, osim EE, HU i LV, zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se zahtijeva poslovni nastan ili fizička prisutnost na njegovu području za pružatelje usluga održavanja i popravka pomorskih plovila te kojima se zabranjuje prekogranično pružanje tih usluga s mjesta izvan njegova područja.</p>

Samo priznate organizacije s odobrenjem EU-a mogu provoditi statutarni nadzor i statutaru certifikaciju brodova u ime država članica EU-a. Može se zahtijevati poslovni nastan.

EU, osim AT, EE, HU, LV i PL, zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se zahtijeva poslovni nastan ili fizička prisutnost na njegovu području za pružatelje usluga održavanja (uključujući linijsko održavanje) i popravka zrakoplova i njihovih dijelova te kojima se zabranjuje prekogranično pružanje tih usluga s mjesta izvan njegova područja.

Postojeće mjere:

Sektor: Komunikacijske usluge

Podsektor: Telekomunikacijske usluge

**Industrijska
klasifikacija:**

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

EU zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na usluge prijenosa radiodifuzije.

Radiodifuzija se definira kao neprekinut lanac prijenosa koji je potreban za distribuciju signala televizijskog i radijskog programa općoj javnosti, ali ne pokriva veze između operatera.

Postojeće mjere:

Sektor:	Rekreacijske, kulturne i sportske usluge
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	CPC 9619, CPC 963, CPC 964, osim CPC-a 96492
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Tretman najpovlaštenije nacije Zahtjevi u pogledu rezultata Viša uprava i upravni odbori
Opis:	<p>Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama</p> <p>EU, osim AT, zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga knjižnica, arhiva i muzeja te drugih kulturnih usluga. LT zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se zahtijeva poslovni nastan pružatelja usluga te kojima se ograničava prekogranično pružanje tih usluga. U AT i LT za pružanje tih usluga može se zahtijevati dozvola ili koncesija.</p> <p>CY, CZ, FI, MT, PL, RO, SI i SK zadržavaju pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga zabavnog sadržaja, uključujući usluge kazališta, glazbenih skupina koje nastupaju uživo, cirkusa te diskoteka.</p> <p>Usto EU, osim AT i SE, zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se zahtijeva poslovni nastan te kojima se ograničava prekogranično pružanje usluga zabavnog sadržaja, uključujući usluge kazališta, glazbenih skupina koje nastupaju uživo, cirkusa te diskoteka.</p> <p>BG zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje sljedećih usluga zabavnog sadržaja: usluga cirkusa, zabavnih parkova i sličnih atrakcija, usluga plesnih dvorana, diskoteka i učitelja plesa te drugih usluga zabavnog sadržaja.</p>

EE zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje drugih usluga zabavnog sadržaja, osim usluga kinematografa.

LT i LV zadržavaju pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje svih usluga zabavnog sadržaja, osim usluga obavljanja djelatnosti kinematografa.

BG, CY, CZ, EE, LV, MT, PL, RO i SK zadržavaju pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na prekogranično pružanje sportskih i drugih rekreacijskih usluga.

AT zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga planinarskih vodiča ili škola skijanja.

Postojeće mjere:

Sektor: Rekreacijske, kulturne i sportske usluge

Podsektor: Usluge kockanja i klađenja

**Industrijska
klasifikacija:** CPC 96492

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Tretman najpovlaštenije nacije
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

EU, osim MT, zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga kockanja koje uključuju klađenje na uloge s novčanom vrijednosti u igrama na sreću, uključujući posebno lutrije, srećke, usluge kockanja u kockarnicama odnosno igraonicama ili licenciranim objektima, usluge klađenja, usluge binga te usluge kockanja kojima upravljaju dobrotvorne ustanove ili neprofitne organizacije koje ubiru prihode od tih usluga.

Ova se rezerva ne primjenjuje na igre vještine, kockarske aparate koji ne daju nagrade odnosno koji daju nagrade samo u obliku dodatnih besplatnih igara te na promotivne igre čija je isključiva namjena poticanje prodaje robe ili usluga koje nisu obuhvaćene ovim isključenjem.

Postojeće mjere:**Sektor:**

Usluge obrazovanja

Podsektor:**Industrijska
klasifikacija:**

CPC 92

Vrsta rezerve:

Pristup tržištu

Nacionalni tretman

Zahtjevi u pogledu rezultata

Viša uprava i upravni odbori

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

EU zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje svih usluga obrazovanja koje se financiraju javnim sredstvima ili potporom države u bilo kojem obliku te se stoga ne smatraju privatnima.

EU, osim CZ, NL, SE i SK, zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje drugih usluga privatnog obrazovanja, odnosno usluga koje se ne smatraju uslugama osnovnoškolskog, srednjoškolskog i visokog obrazovanja te obrazovanja odraslih.

Ako je stranim pružateljima usluga dopušteno pružanje usluga privatnog obrazovanja, sudjelovanje privatnih subjekata u obrazovnom sustavu može podlijevati dodjeli koncesije na nediskriminirajući način.

Rasporedi rezervi primjenjivih u AT, BG, CY, CZ, FI, FR, IT, MT, RO, SE, SI i SK sadržavaju dopunske nacionalne rezerve.

Postojeće mjere:**Sektor:**

Zdravstvene i socijalne usluge

Podsektor:

Usluge zdravstvene zaštite

Socijalne usluge

**Industrijska
klasifikacija:**

CPC 931, osim 9312, dio 93191

Vrsta rezerve:

Pristup tržištu

Nacionalni tretman

Opis:**Prekogranična trgovina uslugama**

EU, osim HU, zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se zahtijeva poslovni nastan ili fizička prisutnost pružatelja zdravstvenih usluga na njegovu području te kojima se ograničava prekogranično pružanje tih usluga s mjesta izvan njegova područja.

EU zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se zahtijeva poslovni nastan ili fizička prisutnost pružatelja socijalnih usluga na njegovu području i kojima se ograničava prekogranično pružanje tih usluga s mjesta izvan njegova područja te koje se odnose na djelatnosti ili usluge koje su dio javnog mirovinskog sustava ili obveznog sustava socijalnog osiguranja.

Ova rezerva ne odnosi se na pružanje svih profesionalnih zdravstvenih usluga, uključujući usluge koje pružaju djelatnici kao što su liječnici, stomatolozi, primalje, medicinske sestre, fizioterapeuti, paramedicinsko osoblje i psiholozi; one su obuhvaćene drugim rezervama.

Postojeće mjere:**Sektor:**

Zdravstvene usluge

Podsektor:**Industrijska
klasifikacija:**

CPC 931, osim 9312, dio CPC-a 93191

Vrsta rezerve:

Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori

Opis:**Ulaganja**

EU zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje svih zdravstvenih usluga koje se financiraju javnim sredstvima ili potporama države u bilo kojem obliku te se stoga ne smatraju privatnima.

EU zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na sve privatne zdravstvene usluge, osim privatnih bolničkih usluga, usluga hitne pomoći te usluga zdravstvenih ustanova za stanovanje osim bolničkih usluga.

Sudjelovanje privatnih subjekata u privatnoj zdravstvenoj mreži može podlijegati dodjeli koncesije na nediskriminirajući način. Može se provesti ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: broj postojećih ustanova i učinak na njih, prometna infrastruktura, gustoća naseljenosti, geografska rasprostranjenost i otvaranje novih radnih mjesta.

Ova rezerva ne odnosi se na pružanje svih profesionalnih zdravstvenih usluga, uključujući usluge koje pružaju djelatnici kao što su liječnici, stomatolozi, primalje, medicinske sestre, fizioterapeuti, paramedicinsko osoblje i psiholozi; one su obuhvaćene drugim rezervama.

Rasporedi rezervi primjenjivih u AT, BE, BG, CY, CZ, FI, FR, MT, PL, SI, SK i UK sadržavaju dopunske nacionalne rezerve.

Postojeće mjere:**Sektor:**

Zdravstvene usluge

Podsektor:

Profesionalne zdravstvene usluge: usluge liječnika i stomatologa, usluge primalja, usluge medicinskih sestara, usluge fizioterapeuta i paramedicinskog osoblja te usluge psihologa

Industrijska klasifikacija:	CPC 9312, dio CPC-a 93191
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Opis:	<p>Prekogranična trgovina uslugama</p> <p>U EU-u, osim BE, FI, NL i SE, za pružanje svih profesionalnih zdravstvenih usluga, uključujući usluge koje pružaju djelatnici kao što su liječnici, stomatolozi, primalje, medicinske sestre, fizioterapeuti, paramedicinsko osoblje i psiholozi, obvezno je boravište.</p> <p>Te usluge mogu pružati samo fizičke osobe koje fizički borave na području EU-a.</p> <p>Rasporedi rezervi primjenjivih u AT, BE, BG, FI, FR, MT, SK i UK sadržavaju dopunske nacionalne rezerve.</p>
Postojeće mjere:	Nema ih
Sektor:	Socijalne usluge
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	<p>Pristup tržištu</p> <p>Nacionalni tretman</p> <p>Zahtjevi u pogledu rezultata</p> <p>Viša uprava i upravni odbori</p>
Opis:	<p>Ulaganja</p> <p>EU zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje svih socijalnih usluga koje se financiraju javnim sredstvima ili potporama države u bilo kojem obliku te se stoga ne smatraju privatnima, kao i mjere koje se odnose na djelatnosti ili usluge koje su dio javnog mirovinskog sustava ili obveznog sustava socijalnog osiguranja.</p>

Sudjelovanje privatnih subjekata u privatnoj mreži socijalnih usluga može podlijegati dodjeli koncesiji na nediskriminirajući način. Može se provesti ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: broj postojećih ustanova i učinak na njih, prometna infrastruktura, gustoća naseljenosti, geografska rasprostranjenost i otvaranje novih radnih mjesta.

Rasporedi rezervi primjenjivih u BE, CY, CZ, DE, DK, EL, ES, FI, FR, HU, IE, IT, LT, MT, PL, PT, RO, SI, SK, i UK sadržavaju dopunske nacionalne rezerve.

Postojeće mjere:

Sektor: Financijske usluge

Podsektor:

**Industrijska
klasifikacija:**

Vrsta rezerve: Pristup tržištu

Opis: **Financijske usluge**

EU zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se od financijske institucije, osim od podružnice, na nediskriminirajući način zahtijeva da u državi članici EU-a uspostavi poslovni nastan u određenom pravnom obliku.

Postojeće mjere:

Sektor: Financijske usluge

Podsektor: Bankarske i ostale financijske usluge (osim osiguranja)

**Industrijska
klasifikacija:**

Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Prekogranično pružanje financijskih usluga
Opis:	Financijske usluge Samo poduzeća s registriranim sjedištem u EU-u mogu obavljati djelatnost depozitorija imovine investicijskih fondova. Za obavljanje djelatnosti upravljanja zajedničkim fondovima, uključujući otvorene investicijske fondove, te investicijskim društvima, ako je to dopušteno u okviru nacionalnog prava, obvezna je uspostava specijaliziranog društva za upravljanje koje ima glavni ured i registrirano sjedište u EU-u.
Postojeće mjere:	Direktiva Vijeća 85/611/EEZ od 20. prosinca 1985. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS)
Sektor:	Zračni prijevoz
Podsektor:	Pomoćne usluge u zračnom prijevozu
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Tretman najpovlaštenije nacije

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

EU zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se osigurava različito postupanje prema određenoj trećoj zemlji u skladu s postojećim ili budućim bilateralnim sporazumima u pogledu pomoćnih usluga u zračnom prijevozu u nastavku:

- (a) prodaja i marketing usluga zračnog prijevoza;
- (b) usluge računalnog sustava rezervacija (CRS) i
- (c) druge pomoćne usluge u zračnom prijevozu, kao što su usluge prihvata i otpreme zrakoplova te usluge upravljanja zračnim lukama.

Kad je riječ o održavanju i popravku zrakoplova i njihovih dijelova, EU zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se osigurava različito postupanje prema određenoj trećoj zemlji u skladu s postojećim ili budućim trgovinskim sporazumima u skladu s člankom V. GATS-a.

Postojeće mjere:**Sektor:**

Zračni prijevoz

Podsektor:**Industrijska
klasifikacija:****Vrsta rezerve:**

Nacionalni tretman
Pristup tržištu
Viša uprava i upravni odbori
Zahtjevi u pogledu rezultata
Tretman najpovlaštenije nacije

Opis:**Ulaganja**

EU zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na usluge zračnog prijevoza odnosno povezane usluge kojima se podupiru usluge zračnog prijevoza i druge usluge koje se pružaju u okviru zračnog prijevoza, osim usluga iz članka 8.2. stavka 2. točke (a) podtočaka i. do v., u pogledu osnivanja, stjecanja ili širenja obuhvaćenog ulaganja, i to u mjeri u kojoj te mjere nisu isključene iz primjene osmog poglavlja odjeljaka B i C (Ulaganja).

Postojeće mjere:**Sektor:**

Prijevoz

Podsektor:

Vodni prijevoz

**Industrijska
klasifikacija:**

ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 722, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882

Vrsta rezerve:

Nacionalni tretman

Pristup tržištu

Viša uprava i upravni odbor

Opis:**Ulaganja**

EU zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na registraciju plovila unutarnje plovidbe kako bi plovila pod zastavom države članice EU-a te koje se odnose na uspostavu poslovnog nastana registriranog trgovačkog društva radi upravljanja flotom koja plovi pod zastavom države poslovnog nastana. Ova rezerva odnosi se, među ostalim, na uvjete u pogledu osnivanja društva ili održavanja glavnog ureda u predmetnoj državi članici EU-a te na uvjete u pogledu vlasništva nad kapitalom i nadzora.

Postojeće mjere:

Sektor: Prijevoz
Podsektor: Vodni prijevoz
Industrijska klasifikacija: CPC 5133 CPC 5223, CPC 721, CPC 722, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590
Sve ostale djelatnosti komercijalne naravi koje se provode s broda
Vrsta rezerve: Nacionalni tretman
Pristup tržištu
Viša uprava i upravni odbor
Obveze
Opis: **Ulaganja, prekogranična trgovina uslugama i usluge u međunarodnom pomorskom prijevozu**
EU zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na državljanstvo članova posade plovila duge plovidbe ili unutarnje plovidbe.
Postojeće mjere:

Sektor: Prijevoz
Podsektor: Vodni prijevoz
Popratne usluge za vodni prijevoz
Industrijska klasifikacija: CPC 72, CPC 745
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori
Tretman najpovlaštenije nacije
Obveze

Opis: **Ulaganja, prekogranična trgovina uslugama i usluge u međunarodnom pomorskom prijevozu**

EU zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje nacionalnog kabotažnog prijevoza.

Ne dovodeći u pitanje opseg djelatnosti koje se mogu smatrati kabotažom na temelju relevantnog nacionalnog zakonodavstva, za nacionalni kabotažni prijevoz smatra se da pokriva prijevoz putnika ili robe između luke ili točke u državi članici EU-a i druge luke ili točke u istoj državi članici EU-a, među ostalim na njezinu kontinentalnom pojasu kako je predviđeno Konvencijom UN-a o pomorskom pravu, te promet koji počinje i završava u istoj luci ili točki u državi članici EU-a.

Radi veće sigurnosti ova se rezerva među ostalim primjenjuje i na usluge razvoza (*feeder servis*). Ova rezerva ne primjenjuje se na brodarska društva iz Kanade koja premještaju vlastite ili zakupljene kontejnere na nekomercijalnoj osnovi.

Postojeće mjere:

Sektor: Prijevoz

Podsektor: Vodni prijevoz: usluge peljarenja i pristajanja, usluge guranja i tegljenja

Industrijska klasifikacija: CPC 7214, CPC 7224, CPC 7452

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

EU zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga peljarenja i pristajanja. Radi veće jasnoće i neovisno o kriterijima koji se mogu primjenjivati na registraciju brodova u državama članicama EU-a, EU zadržava pravo zahtijevati da samo brodovi registrirani u nacionalnim registrima država članica EU-a pružaju usluge peljarenja i pristajanja.

Za EU, osim LT i LV, samo plovila koja plove pod zastavom države članice EU-a mogu pružati usluge guranja i tegljenja.

Za LT, samo pravne osobe iz Litve ili pravne osobe iz države članice EU-a s podružnicom u Litvi koje imaju certifikat koji je izdala litavska Uprava za pomorsku sigurnost mogu pružati usluge peljarenja, pristajanja, guranja i tegljenja.

Postojeće mjere:

Sektor: Prijevoz

Podsektor: Prijevoz unutarnjim plovnim putovima

Industrijska klasifikacija: CPC 722

Vrsta rezerve: Tretman najpovlaštenije nacije

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

EU zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se osigurava različito postupanje prema određenoj trećoj zemlji u skladu s postojećim ili budućim sporazumima u pogledu pristupa unutarnjim plovnim putovima (uključujući sporazume koji se odnose na kanal Rajna – Majna – Dunav), kojima se prava prometa rezerviraju za subjekte čije je sjedište u predmetnim zemljama i koji ispunjuju kriterije državljanstva u pogledu vlasništva.

Podliježe propisima o provedbi Konvencije iz Mannheima o plovidbi Rajnom. Ovaj dio rezerve primjenjuje se samo na sljedeće države članice EU-a: BE, DE, FR i NL.

Postojeće mjere:

Sektor: Prijevoz

Podsektor: Cestovni prijevoz: usluge prijevoza putnika, prijevoza tereta i međunarodnog kamionskog prijevoza

Industrijska klasifikacija: CPC 712

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman

Opis: Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

EU zadržava pravo zahtijevati poslovni nastan za pružanje usluga cestovnog prijevoza i ograničiti prekogranično pružanje tih usluga.

EU zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se ograničava pružanje kabotaže u određenoj državi članici EU-a od strane stranih ulagatelja s poslovnim nastanom u drugoj državi članici EU-a.

Na taksi-usluge u EU-u, osim u BE, može se primijeniti ispitivanje gospodarskih potreba. Na temelju ispitivanja gospodarskih potreba, nakon što se provede, određuje se ograničenje broja pružatelja usluga. Glavni kriteriji: lokalna potražnja kako je utvrđeno u primjenjivim zakonima.

Rasporedi rezervi primjenjivih u AT, BE, BG, ES, FI, FR, IE, IT, LT, LV, MT, PT, RO, SE i SK za cestovni prijevoz putnika i tereta sadržavaju dopunske nacionalne rezerve.

Postojeće mjere: Uredba (EZ) br. 1071/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavljanju zajedničkih pravila koja se tiču uvjeta za obavljanje djelatnosti cestovnog prijevoznika te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 96/26/EZ

Uredba (EZ) br. 1072/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o zajedničkim pravilima za pristup tržištu međunarodnog cestovnog prijevoza tereta

Uredba (EZ) br. 1073/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o zajedničkim pravilima za pristup međunarodnom tržištu usluga prijevoza običnim i turističkim autobusima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 561/2006

Sektor: Prijevoz

Podsektor: Cestovni i željeznički prijevoz

Industrijska klasifikacija: CPC 7111, CPC 7112, CPC 7121, CPC 7122, CPC 7123

Vrsta rezerve: Tretman najpovlaštenije nacije

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

EU zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se osigurava različito postupanje prema određenoj zemlji u skladu s postojećim ili budućim bilateralnim sporazumima u pogledu međunarodnog cestovnog prijevoza tereta (uključujući kombinirani prijevoz – cestovni i željeznički) te prijevoza putnika, a koji su sklopljeni između EU-a ili država članica EU-a i određene treće zemlje.

Takvim postupanjem može se:

- (a) zadržati ili ograničiti pružanje relevantnih usluga prijevoza između ugovornih stranaka ili na njihovu državnom području za vozila registrirana u svakoj ugovornoj stranci² ili
- (b) predvidjeti porezne olakšice za takva vozila.

Postojeće mjere:

Sektor: Prijevoz

Podsektor: Svemirski prijevoz
Najam svemirskih letjelica

Industrijska klasifikacija: CPC 733, dio CPC-a 734

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

EU zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na usluge svemirskog prijevoza te najam svemirskih letjelica.

Postojeće mjere:

² Kad je riječ o Austriji, dio izuzeća u skladu s tretmanom najpovlaštenije nacije koji se odnosi na prometna prava obuhvaća sve zemlje s kojima postoje ili bi se u budućnosti mogli razmotriti bilateralni sporazumi o cestovnom prijevozu ili drugi dogovori u pogledu cestovnog prijevoza.

Sektor:	Energetika
Podsektor:	Sustavi za prijenos električne energije i plina Prijevoz nafte i plina cjevovodima
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 401, 402, CPC 7131, CPC 887 (osim usluga savjetovanja i konzultantskih usluga)
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Zahtjevi u pogledu rezultata Viša uprava i upravni odbori
Opis:	<p>Ulaganja</p> <p>Ako određena država članica EU-a dopušta strano vlasništvo nad sustavom za prijenos plina ili električne energije odnosno sustavom za prijevoz nafte i plina cjevovodima, EU zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na kanadska poduzeća pod kontrolom fizičkih osoba ili poduzeća iz određene treće zemlje koja predstavlja više od 5 % uvoza u EU nafte ili prirodnog plina ili električne energije kako bi se zajamčila sigurnost opskrbe energijom za EU u cijelosti odnosno za pojedinačne države članice EU-a.</p> <p>Ova rezerva ne primjenjuje se na usluge savjetovanja i konzultantske usluge koje se pružaju kao usluge povezane s distribucijom energije.</p> <p>Ova rezerva ne primjenjuje se na HU i LT (za LT samo CPC 7131) u vezi s prijevozom goriva cjevovodima, na LV u vezi s uslugama povezanim s distribuciji energije i na SI u vezi s uslugama povezanim s distribucijom plina.</p> <p>Rasporedi rezervi primjenjivih u BE, BG, CY, FI, FR, HU, LT, NL, PT, SI i SK sadržavaju dopunske nacionalne rezerve.</p>

Postojeće mjere:

Direktiva 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i stavljanju izvan snage Direktive 2003/54/EZ

Direktiva 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina i stavljanju izvan snage Direktive 2003/55/EZ

Rezerve koje se primjenjuju u Austriji

Sektor:	Proizvodnja nuklearnih goriva, opskrba električnom energijom, plinom i vodom
Podsektor:	Proizvodnja električne energije iz nuklearnog materijala, prerada nuklearnog materijala i nuklearnih goriva, prijevoz nuklearnog materijala i rukovanje njime
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 233, ISIC rev 3.1 40
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Austrija zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na preradu, distribuciju ili prijevoz nuklearnog materijala i proizvodnju električne energije iz nuklearnog materijala.
Postojeće mjere:	Bundesverfassungsgesetz für ein atomfreies Österreich (Ustavni zakon o Austriji bez nuklearne energije), BGBl. I Nr. 149/1999
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Usluge posredovanja u zapošljavanju pomoćnog uredskog osoblja i drugog osoblja Usluge angažiranja pomoćnog uredskog osoblja
Industrijska klasifikacija:	CPC 87202, CPC 87203
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Austrija zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga angažiranja pomoćnog uredskog osoblja te na poslovni nastan pružatelja usluga posredovanja u zapošljavanju pomoćnog uredskog osoblja i drugog osoblja.

Postojeće mjere:

Sektor: Usluge obrazovanja
Podsektor: Usluge visokog obrazovanja
Usluge obrazovanja odraslih

Industrijska klasifikacija: CPC 923, CPC 924

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Austrija zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga privatnog visokog obrazovanja.
Austrija zadržava pravo zabraniti prekogranično pružanje usluga privatnog obrazovanja odraslih s pomoću emitiranja na radiju ili televiziji.

Postojeće mjere:

Sektor: Zdravstvene usluge
Podsektor: Usluge hitne pomoći
Industrijska klasifikacija: CPC 93192

Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Zahtjevi u pogledu rezultata Viša uprava i upravni odbori
Opis:	Ulaganja Austrija zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje privatnih usluga hitne pomoći.
Postojeće mjere:	

Rezerve koje se primjenjuju u Belgiji

Sektor:	Ribarstvo Akvakultura Usluge povezane s ribarstvom
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 0501, 0502, CPC 882
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Za obavljanje pomorskog ribolova u Belgiji obvezna je povlastica za ribolov. Vlasnik plovila koji ima povlasticu za ribolov pravna je ili fizička osoba. Ako je fizička osoba, mora imati boravište u Belgiji u trenutku podnošenja zahtjeva za povlasticu za ribolov. Ako je pravna osoba, mora biti domaće društvo, a upravitelji tog domaćeg društva moraju se baviti ribolovom i moraju imati boravište u Belgiji u trenutku podnošenja zahtjeva za povlasticu za ribolov.
Postojeće mjere:	
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Sigurnosne usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304, CPC 87305, CPC 87309

Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Stranim pružateljima nije dozvoljeno prekogranično pružanje sigurnosnih usluga. Obvezno je državljanstvo države članice EU-a za članove upravnih odbora društava koja pružaju zaštitarske i sigurnosne usluge te konzultantske usluge i usluge obuke povezane sa sigurnosnim uslugama. Članovi više uprave društava koja pružaju usluge savjetovanja povezane sa zaštitarskim i sigurnosnim uslugama moraju imati boravište i državljanstvo države članice EU-a.
Postojeće mjere:	
Sektor:	Distribucija
Podsektor:	Maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda
Industrijska klasifikacija:	CPC 63211
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Naručivanje poštom dopušteno je samo za ljekarne otvorene javnosti, stoga je za maloprodaju farmaceutskih proizvoda obavezan poslovni nastan u Belgiji.
Postojeće mjere:	Arrêté royal du 21 janvier 2009 portant instructions pour les pharmaciens Arrêté royal du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice des professions des soins de santé

Sektor: Zdravstvene usluge
Podsektor: Usluge hitne pomoći
Usluge zdravstvenih ustanova za stanovanje osim bolničkih usluga

**Industrijska
klasifikacija:** CPC 93192, CPC 93193

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja**
Belgija zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje privatnih usluga hitne pomoći te usluga zdravstvenih ustanova za stanovanje osim bolničkih usluga.

Postojeće mjere:

Sektor: Zdravstvene usluge

Podsektor: Profesionalne zdravstvene usluge: usluge liječnika i stomatologa, usluge primalja, usluge medicinskih sestara, usluge fizioterapeuta i paramedicinskog osoblja, usluge psihologa te usluge veterinarara

**Industrijska
klasifikacija:** Dio CPC-a 85201, CPC 9312, dio CPC-a 93191, CPC932

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman

Opis: **Prekogranična trgovina uslugama**
Belgija zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na prekogranično pružanje usluga liječnika, stomatologa i primalja, usluga medicinskih sestara, fizioterapeuta i paramedicinskog osoblja te usluga veterinarara.

Postojeće mjere:

Sektor: Socijalne usluge

Podsektor:

**Industrijska
klasifikacija:** CPC 933

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja**
Belgija zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje privatnih socijalnih usluga, osim usluga povezanih s lječilištima i odmaralištima te s domovima za starije osobe.

Postojeće mjere:

Sektor: Prijevoz

Podsektor: Usluge utovara i istovara tereta

**Industrijska
klasifikacija:** CPC 741

Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Opis:	<p>Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama</p> <p>Usluge utovara i istovara tereta mogu obavljati samo akreditirani zaposlenici koji imaju pravo rada u lukama utvrđenima kraljevskim dekretom.</p>
Postojeće mjere:	<p>Loi du 8 juin 1972 organisant le travail portuaire.</p> <p>Arrêté royal du 12 janvier 1973 instituant une Commission paritaire des ports et fixant sa dénomination et sa compétence</p> <p>Arrêté royal du 4 septembre 1985 portant agrément d'une organisation d'employeur (Anvers)</p> <p>Arrêté royal du 29 janvier 1986 portant agrément d'une organisation d'employeur (Gand)</p> <p>Arrêté royal du 10 juillet 1986 portant agrément d'une organisation d'employeur (Zeebrugge)</p> <p>Arrêté royal du 1er mars 1989 portant agrément d'une organisation d'employeur (Ostende)</p> <p>Arrêté royal du 5 juillet 2004 relatif à la reconnaissance des ouvriers portuaires dans les zones portuaires tombant dans le champ d'application de la loi du 8 juin 1972 organisant le travail portuaire, tel que modifié.</p>
Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Cestovni prijevoz
Industrijska klasifikacija:	CPC 71221
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu

Opis: **Ulaganja**
Belgija zadržava pravo ograničiti dostupnost dozvola za pružanje taksu-
usluga.
Regija glavnoga grada Bruxellesa: zakonodavstvom je utvrđen
maksimalni broj dozvola.
Flamanska regija: zakonodavstvom je utvrđen maksimalni broj dozvola
po glavi stanovnika. Taj se broj može prilagoditi, a u tom slučaju
provodi se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: stupanj
urbanizacije, prosječna popunjenost postojećih taksija.
Valonska regija: zakonodavstvom je utvrđen maksimalni broj dozvola
po glavi stanovnika. Taj se broj može prilagoditi, a u tom slučaju
primjenjuje se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriteriji:
prosječna popunjenost postojećih taksija.

Postojeće mjere:

Sektor: Energetika
Podsektor: Proizvodnja električne energije
**Industrijska
klasifikacija:** ISIC rev 3.1 4010
Vrsta rezerve: Nacionalni tretman
Pristup tržištu

Opis: **Ulaganja**
Za pojedinačno odobrenje za proizvodnju električne energije kapaciteta
25 MW obvezan je poslovni nastan u EU-u ili u drugoj državi koja ima
režim sličan režimu utvrđenom važećom Direktivom 96/92/EZ te u
kojoj društvo ima učinkovitu i trajnu povezanost s gospodarstvom.

Odobalna proizvodnja električne energije na odobalnom državnom području Belgije podliježe koncesiji i obvezi uspostave zajedničkog pothvata s društvom iz države članice EU-a odnosno sa stranim društvom iz zemlje koja ima režim sličan onome iz Direktive 2003/54/EZ, posebno u pogledu uvjeta u pogledu odobrenja i odabira. Osim toga, to društvo mora imati središnju upravu ili glavni ured u državi članici EU-a odnosno u zemlji koja ispunjuje prethodno navedene kriterije te u kojoj ima učinkovitu i trajnu povezanost s gospodarstvom.

Za izgradnju električnih vodova kojima se odobalno mjesto proizvodnje povezuje s prijenosnom mrežom Elije obvezno je odobrenje, a društvo mora ispuniti prethodno navedene uvjete, osim uvjeta za uspostavu zajedničkog pothvata.

Postojeće mjere:

Arrêté Royal du 11 octobre 2000 fixant les critères et la procédure d'octroi des autorisations individuelles préalables à la construction de lignes directes

Arrêté Royal du 20 décembre 2000 relatif aux conditions et à la procédure d'octroi des concessions domaniales pour la construction et l'exploitation d'installations de production d'électricité à partir de l'eau, des courants ou des vents, dans les espaces marins sur lesquels la Belgique peut exercer sa juridiction conformément au droit international de la mer

Arrêté Royal du 12 mars 2002 relatif aux modalités de pose de câbles d'énergie électrique qui pénètrent dans la mer territoriale ou dans le territoire national ou qui sont installés ou utilisés dans le cadre de l'exploration du plateau continental, de l'exploitation des ressources minérales et autres ressources non vivantes ou de l'exploitation d'îles artificielles, d'installations ou d'ouvrages relevant de la juridiction belge

Sektor: Energetika
Podsektor: Usluge prijenosa energije i usluge skladištenja plina u rasutom stanju
Industrijska klasifikacija: ISIC rev 3.1 4010, CPC 71310, dio CPC-a 742, CPC 887 (osim konzultantskih usluga)
Vrsta rezerve: Nacionalni tretman
Pristup tržištu
Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Belgija zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na vrste pravnih subjekata te na postupanje prema javnim ili privatnim subjektima kojima je Belgija dodijelila isključiva prava. Za usluge prijenosa energije i usluge skladištenja plina u rasutom stanju obavezan je poslovni nastan u EU-u.

Postojeće mjere:

Sektor: Energetika
Podsektor: Usluge distribucije energije i usluge povezane s distribucijom energije
Industrijska klasifikacija: CPC 887 (osim konzultantskih usluga)
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori
Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Belgija zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na usluge distribucije energije i usluge povezane s distribucijom energije.

Postojeće mjere:

Sektor:	Energetika
Podsektor:	Prijevoz goriva cjevovodima
Industrijska klasifikacija:	CPC 7131
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Opis:	<p>Prekogranična trgovina uslugama</p> <p>Prijevoz prirodnog plina i drugih goriva cjevovodima podliježe uvjetu u pogledu odobrenja. To odobrenje može se dodijeliti samo fizičkoj ili pravnoj osobi s poslovnim nastanom u državi članici EU-a (u skladu s člankom 3. propisa Arrêté Royal od 14. svibnja 2002.).</p> <p>Ako zatraži odobrenje, društvo mora:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) biti uspostavljeno u skladu s belgijskim zakonodavstvom, sa zakonodavstvom druge države članice EU-a ili sa zakonodavstvom treće zemlje koja je preuzela obveze za održavanje regulatornog okvira sličnog zajedničkim zahtjevima utvrđenima u Direktivi 98/30/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 1998. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina i (b) imati administrativno središte, glavni poslovni nastan ili glavni ured u državi članici EU-a odnosno u trećoj zemlji koja je preuzela obveze za održavanje regulatornog okvira sličnog zajedničkim zahtjevima utvrđenima u Direktivi Europskog parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 1998. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina, pod uvjetom da djelatnost tog poslovnog nastana ili glavnog ureda predstavlja učinkovitu i trajnu povezanost s gospodarstvom predmetne zemlje.
Postojeće mjere:	Arrêté Royal du 14 mai 2002 relatif à l'autorisation de transport de produits gazeux et autres par canalisations.

Sektor:	Energetika
Podsektor:	Usluge veleprodaje električne energije i plina
Industrijska klasifikacija:	CPC 62271
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Opis:	<p>Prekogranična trgovina uslugama</p> <p>Za opskrbu električnom energijom koju provodi posrednik s klijentima iz Belgije koji su povezani na nacionalnu mrežu odnosno na izravnu liniju s nominalnim naponom većim od 70 000 V obvezno je odobrenje. Takvo odobrenje može se dodijeliti samo fizičkim ili pravnim osobama s poslovnim nastanom u EGP-u.</p> <p>Općenito, opskrba prirodnim plinom klijenata iz Belgije (klijenti su i društva za distribuciju i potrošači čija ukupna kombinirana potrošnja plina iz svih točaka opskrbe iznosi najmanje 1 milijun kubičnih metara godišnje) podliježe pojedinačnom odobrenju koje dodjeljuje ministar, osim ako je dobavljač društvo za distribuciju koje upotrebljava vlastitu distribucijsku mrežu. Takvo odobrenje može se dodijeliti samo fizičkim ili pravnim osobama s poslovnim nastanom u državi članici EU-a.</p>
Postojeće mjere:	<p>Arrêté royal du 2 avril 2003 relatif aux autorisations de fourniture d'électricité par des intermédiaires et aux règles de conduite applicables à ceux-ci</p> <p>Arrêté royal du 12 juin 2001 relatif aux conditions générales de fourniture de gaz naturel et aux conditions d'octroi des autorisations de fourniture de gaz naturel</p>

Sektor: Energetika
Podsektor: Nuklearna energija
Industrijska klasifikacija: ISIC rev 3.1 233, ISIC rev 3.1 40
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Belgija zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na proizvodnju, preradu i prijevoz nuklearnog materijala te na proizvodnju ili distribuciju električne energije iz nuklearnog materijala.

Postojeće mjere:

Sektor: Rudarstvo i vađenje, proizvodnja i energetika
Podsektor: Rudarstvo i vađenje, proizvodnja proizvoda od rafinirane nafte i nuklearnih goriva te opskrba električnom energijom, plinom i toplom vodom
Industrijska klasifikacija: ISIC rev 3.1 10, ISIC rev 3.11110, ISIC rev 3.1 13, ISIC rev 3.1 14, ISIC rev 3.1 232, dio ISIC-a rev 3.1 4010, dio ISIC-a rev 3.1 4020, dio ISIC-a rev 3.1 4030
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Opis: **Ulaganja**
Kanadskim poduzećima pod kontrolom fizičkih osoba ili poduzeća iz treće zemlje koja predstavlja više od 5 % uvoza u EU nafte ili prirodnog plina ili električne energije može se zabraniti da steknu kontrolu nad tom djelatnošću, uz iznimku vađenja metalnih rudača te drugog rudarstva i vađenja.
Obvezno je osnivanje društva (bez podružnica).

Postojeće mjere:

Rezerve koje se primjenjuju u Bugarskoj

Sektor: Svi sektori

Podsektor: Stjecanje nekretnina

**Industrijska
klasifikacija:**

Vrsta rezerve: Nacionalni tretman

Opis: **Ulaganja**

Strane fizičke i strane pravne osobe (među ostalim i preko podružnica) ne mogu steći vlasništvo nad zemljištem u Bugarskoj. Pravne osobe iz Bugarske sa stranim udjelom u vlasništvu ne mogu steći vlasništvo nad poljoprivrednim zemljištem. Strane pravne osobe i strani državljani s trajnim boravištem u inozemstvu mogu steći vlasništvo nad zgradama i ograničena vlasnička prava nad nekretninama (pravo upotrebe, pravo gradnje, pravo podizanja nadgradnje i pravo služnosti). Strani državljani s trajnim boravištem u inozemstvu, strane pravne osobe i društva u kojima strani udjel osigurava većinu pri donošenju odluka ili onemogućuje donošenje odluka mogu steći prava vlasništva nad nekretninama u određenim geografskim regijama koje određuje Vijeće ministara podložno dobivanju odobrenja.

Postojeće mjere: Ustav Republike Bugarske, članak 22.

Zakon o vlasništvu nad poljoprivrednim zemljištem i njegovoj upotrebi, članak 3.

Zakon o šumama, članak 10.

Sektor: Svi sektori, osim rudarstva i vađenja

Podsektor:

**Industrijska
klasifikacija:**

Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman
Mjere:	Zakon o državnom vlasništvu Zakon o koncesiji Zakon o privatizaciji i postprivatizacijskom nadzoru
Opis:	Ulaganja <p>Određene gospodarske djelatnosti povezane s iskorištavanjem ili upotrebom državne ili javne imovine podliježu dodjeli koncesija u skladu s odredbama Zakona o koncesijama.</p> <p>Komercijalna društva u kojima država ili općina drži udjel u kapitalu veći od 50 % ne mogu izvršavati transakcije u svrhu prodaje dugotrajne imovine društva, sklapati ugovore o stjecanju udjela, zakupu, zajedničkim djelatnostima, kreditu, osiguranju potraživanja ni preuzimati obveza na temelju mjenica, osim ako to dopusti Agencija za privatizaciju ili općinsko vijeće, ovisno o tome koje je tijelo nadležno.</p> <p>Ova rezerva ne primjenjuje se na rudarstvo i vađenje jer se na njih primjenjuje posebna rezerva iz Priloga I.</p>
Postojeće mjere:	
Sektor:	Ribarstvo Akvakultura Usluge povezane s ribarstvom
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 882

Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Tretman najpovlaštenije nacije
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Prikupljanje pomorskih i riječnih resursa koje obavljaju plovila u unutarnjim morskim vodama, u teritorijalnom moru i na unutarnjim plovnim putovima Bugarske moraju obavljati plovila koja plove pod zastavom Bugarske. Strani brodovi ne mogu obavljati komercijalni ribolov u isključivom gospodarskom pojasu, osim na temelju sporazuma između Bugarske i države zastave. Pri prolasku kroz isključivi gospodarski pojas strani ribolovni brodovi ne smiju zadržati svoju ribolovnu opremu u operativnom načinu rada.
Postojeće mjere:	
Sektor:	Energetika
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 40, CPC 71310, dio CPC-a 88
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Bugarska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na proizvodnju električne i toplinske energije te na usluge povezane s distribucijom energije, kao i na prijevoz cjevovodima, pohranu i skladištenje nafte i prirodnog plina, uključujući prijevoz u tranzitu.
Postojeće mjere:	Zakon o energetici

Sektor: Proizvodnja nuklearnih goriva, opskrba električnom energijom, plinom i vodom

Podsektor: Proizvodnja električne energije iz nuklearnog materijala
Prerada nuklearnog materijala i goriva
Prijevoz nuklearnog materijala ili rukovanje njime

Industrijska klasifikacija: ISIC rev 3.1 23, ISIC rev 3.1 40

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja**
Bugarska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na obradu materijala za fisiju i fuziju ili materijala iz kojih se oni dobivaju, kao i na trgovinu tim materijalima, na održavanje i popravak opreme i sustava u objektima za proizvodnju nuklearne energije, na prijevoz takvih materijala te otpadaka i otpadnih tvari iz njihove obrade, na upotrebu ionizirajuće radijacije te na sve ostale usluge povezane s upotrebom nuklearne energije u miroljubive svrhe (uključujući usluge inženjerstva i savjetovanja te usluge povezane sa softverom itd.).

Postojeće mjere: Zakon o sigurnoj upotrebi nuklearne energije

Sektor: Poslovne usluge

Podsektor: Pravne usluge

Industrijska klasifikacija: Dio CPC-a 861

Vrsta rezerve: Tretman najpovlaštenije nacije

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
U Bugarskoj se puni nacionalni tretman u pogledu osnivanja i upravljanja društvima te u pogledu pružanja usluga može primijeniti samo na društva koja su osnovana u zemljama s kojima su sklopljeni odnosno s kojima će se sklopiti povlašteni sporazumi te na državljane tih zemalja.

Postojeće mjere:

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Revizorske usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 86211 i CPC 86212, osim računovodstvenih usluga
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Mjere:	Zakon o neovisnoj financijskoj reviziji
Opis:	<p>Prekogranična trgovina uslugama</p> <p>Neovisne financijske revizije moraju provoditi registrirani revizori koji su članovi Instituta ovlaštenih javnih računovođa. Podložno reciprocitetu, Institut ovlaštenih javnih računovođa dužan je registrirati revizorske subjekte iz Kanade ili treće zemlje nakon što mu dostave dokaze o sljedećemu:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) tri četvrtine članova upravljačkih tijela i registriranih revizora koji provode reviziju u ime subjekta ispunjuju uvjete istovjetne uvjetima za bugarske revizore te su uspješno položili ispite kojima su to potvrdili; (b) revizorski subjekt provodi neovisne financijske revizije u skladu s uvjetima za neovisnost i objektivnost i (c) revizorski subjekt na svojem <i>web</i>-mjestu objavljuje godišnje izvješće o transparentnosti ili na istovjetan način ispunjuje uvjete za objavljivanje ako provodi revizije subjekata od javnog interesa.

Postojeće mjere:

Sektor:	Zdravstvene usluge
Podsektor:	Veterinarske usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 932

Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Mjere:	Zakon o veterinarskim klinikama
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama U Bugarskoj veterinarske klinike mogu osnovati fizičke ili pravne osobe. Bavljenje veterinarskim djelatnostima podliježe uvjetu u pogledu državljanstva države članice EU-a ili EGP-a, a za strane državljane obvezno je trajno boravište (obvezna je fizička prisutnost).
Postojeće mjere:	
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Traženje rukovodećeg osoblja Usluge posredovanja u zapošljavanju Usluge angažiranja pomoćnog uredskog osoblja
Industrijska klasifikacija:	CPC 87201, CPC 87202, CPC 87203
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Bugarska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na uspostavu usluga posredovanja u zapošljavanju pomoćnog uredskog osoblja.

Bugarska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga traženja rukovodećeg osoblja i usluga angažiranja pomoćnog uredskog osoblja.

Postojeće mjere:

Sektor: Poslovne usluge

Podsektor: Sigurnosne usluge

Industrijska klasifikacija: CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304, CPC 87305, CPC 87309

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Bugarska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje sigurnosnih usluga.

Mogu se primjenjivati uvjeti u pogledu dozvola i odobrenja. Obvezno je boravište ili komercijalna prisutnost, a mogu se primjenjivati i uvjeti u pogledu državljanstva.

Postojeće mjere:

Sektor: Distribucija

Podsektor: Distribucija kemijskih proizvoda
Distribucija plemenitih metala i dragog kamenja
Distribucija farmaceutskih proizvoda, proizvoda i predmeta za medicinsku upotrebu te medicinskih tvari
Distribucija duhana i duhanskih proizvoda
Distribucija alkoholnih pića

Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 621, CPC 62228, CPC 62251, CPC 62271, dio CPC-a 62272, CPC 62276, CPC 63108, dio CPC-a 6329
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Bugarska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na distribuciju kemijskih proizvoda, plemenitih metala i dragog kamenja, farmaceutskih proizvoda, medicinskih tvari, proizvoda i predmeta za medicinsku upotrebu, duhana i duhanskih proizvoda te alkoholnih pića. Bugarska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na usluge koje pružaju posrednici u trgovini robom.
Postojeće mjere:	Zakon o lijekovima u humanoj medicini Zakon o veterinarstvu Zakon o zabrani kemijskog oružja te o nadzoru nad toksičnim kemijskim tvarima i njihovim prekursorima Zakon o duhanu i duhanskim proizvodima
Sektor:	Usluge obrazovanja
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	CPC 921, CPC 922, CPC 923
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu

Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Bugarska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se ograničava prekogranično pružanje usluga privatnog osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja. Bugarska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se ograničava prekogranično pružanje usluga privatnog visokog obrazovanja.
Postojeće mjere:	Zakon o javnom obrazovanju, članak 12. Zakon o visokom obrazovanju, stavak 4. dodatnih odredaba Zakon o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, članak 22.
Sektor:	Financijske usluge
Podsektor:	Osiguranje
Vrsta rezerve:	Prekogranično pružanje financijskih usluga
Opis:	Financijske usluge Transportno osiguranje koje pokriva robu, osiguranje vozila kao takvih te osiguranje od odgovornosti u pogledu rizika koji se nalaze u Bugarskoj ne mogu neposredno ugovarati strana društva za osiguranje.
Sektor:	Zdravstvene usluge
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	CPC 9311, CPC 93192, CPC 93193
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Zahtjevi u pogledu rezultata Viša uprava i upravni odbori

Opis:	Ulaganja Bugarska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje privatnih bolničkih usluga, usluga hitne pomoći te usluga zdravstvenih ustanova za stanovanje osim bolničkih usluga.
Postojeće mjere:	
Sektor:	Zdravstvene usluge
Podsektor:	Profesionalne zdravstvene usluge: usluge liječnika i stomatologa, usluge primalja, usluge medicinskih sestara, usluge fizioterapeuta i paramedicinskog osoblja te usluge psihologa
Industrijska klasifikacija:	CPC 9312, dio 9319
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Zahtjevi u pogledu rezultata Viša uprava i upravni odbori
Opis:	Ulaganja Bugarska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje svih profesionalnih zdravstvenih usluga, uključujući usluge liječnika i stomatologa, usluge medicinskih sestara, primalja, fizioterapeuta i paramedicinskog osoblja te usluge psihologa.
Postojeće mjere:	Zakon o medicinskim ustanovama Zakon o profesionalnoj organizaciji medicinskih sestara, primalja te udruženih liječnika specijalista

Sektor: Prijevoz
Podsektor: Popratne usluge za cestovni prijevoz
Industrijska klasifikacija: CPC 744
Vrsta rezerve: Nacionalni tretman
Mjere: Bugarski Zakon o cestovnom prijevozu, članak 6.
Opis: **Prekogranična trgovina uslugama**
Obvezan je poslovni nastan.
Postojeće mjere:

Sektor: Vodni prijevoz
Podsektor: Popratne usluge za vodni prijevoz
Industrijska klasifikacija: Dio CPC-a 741, dio CPC-a 742
Vrsta rezerve: Tretman najpovlaštenije nacije
Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Ako Kanada i njezine pokrajine i teritoriji dopuštaju pružateljima usluga iz Bugarske da pružaju usluge istovara i utovara tereta te usluge spremanja i skladištenja u pomorskim i riječnim lukama, uključujući usluge povezane s kontejnerima i robom u kontejnerima, Bugarska dopušta pružateljima usluga iz Kanade da pod istim uvjetima pružaju usluge istovara i utovara tereta te usluge pohrane i skladištenja u pomorskim i riječnim lukama, uključujući usluge povezane s kontejnerima i robom u kontejnerima.
Postojeće mjere:

Sektor: Željeznički prijevoz
Podsektor:
Industrijska klasifikacija: CPC 7111, CPC 7112
Vrsta rezerve: Tretman najpovlaštenije nacije
Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Mjere poduzete na temelju postojećih ili budućih sporazuma kojima se uređuju prava prometa i uvjeti poslovanja te pružanje usluga prijevoza na državnom području Bugarske, Češke i Slovačke te između predmetnih zemalja.

Postojeće mjere:

Sektor: Cestovni prijevoz
Podsektor:
Industrijska klasifikacija: CPC 7111, CPC 7112
Vrsta rezerve: Tretman najpovlaštenije nacije
Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Mjere poduzete na temelju postojećih ili budućih sporazuma kojima se zadržava ili ograničava pružanje takvih usluga prijevoza te se utvrđuju uvjeti tog pružanja usluga, uključujući dozvole za provoz ili povlaštene naknade za cestovni prijevoz, na državnom području Bugarske ili preko bugarskih granica.

Postojeće mjere:

Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Cestovni prijevoz: usluge prijevoza putnika, prijevoza tereta i međunarodnog kamionskog prijevoza
Industrijska klasifikacija:	CPC 712
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Za prijevoz putnika i tereta, isključiva prava ili odobrenja mogu se dodijeliti samo državljanima država članica EU-a te pravnim osobama iz EU-a koje imaju sjedišta u EU-u. Obvezno je osnivanje društva. Fizičke osobe moraju biti državljani države članice EU-a.
Postojeće mjere:	

Rezerve koje se primjenjuju u Hrvatskoj

Sektor: Poljoprivreda, lov

Podsektor:

Industrijska klasifikacija: ISIC rev 3.1 011, ISIC rev 3.1 012, ISIC rev 3.1 013, ISIC rev 3.1 014, ISIC rev 3.1 015, CPC 8811, CPC 8812, CPC 8813, osim usluga savjetovanja i konzultantskih usluga

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman

Opis: **Ulaganja**
Hrvatska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na djelatnosti poljoprivrede i lova.

Postojeće mjere:

Sektor: Poslovne usluge

Podsektor: Urbanističko planiranje

Industrijska klasifikacija: CPC 8674

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman

Opis: **Prekogranična trgovina uslugama**
Hrvatska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na prekogranično pružanje usluga urbanističkog planiranja.

Postojeće mjere:

Sektor: Poslovne usluge
Podsektor: Sigurnosne usluge
Industrijska klasifikacija: CPC 87302, CPC 87305
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori
Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Hrvatska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na usluge savjetovanja povezane sa sigurnosnim uslugama i zaštitarske usluge.
Postojeće mjere:

Sektor: Ostale poslovne usluge
Podsektor: Usluge pismenog i usmenog prevođenja
Industrijska klasifikacija: CPC 87905
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Opis: **Prekogranična trgovina uslugama**
Hrvatska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na prekogranično pružanje usluga pismenog i usmenog prevođenja službenih dokumenata.
Postojeće mjere

Sektor: Usluge prijevoza
Podsektor: Usluge cestovnog prijevoza
Industrijska klasifikacija: CPC 7111 i CPC 7112
Vrsta rezerve: Tretman najpovlaštenije nacije
Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Mjere koje se primjenjuju na temelju postojećih ili budućih sporazuma o međunarodnom cestovnom prijevozu te kojima se zadržava ili ograničava pružanje usluga prijevoza i određuju uvjeti poslovanja, uključujući dozvole za provoz ili povlaštene naknade za cestovni prijevoz, za usluge prijevoza u i kroz Hrvatsku te unutar i iz Hrvatske prema predmetnim ugovornim strankama.

Postojeće mjere:

Sektor: Usluge prijevoza
Podsektor: Pomoćne usluge u svim vrstama prijevoza
Industrijska klasifikacija: CPC 741, CPC 742, CPC 743, CPC 744, CPC 745, CPC 746, CPC 749
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori
Opis: **Prekogranična trgovina uslugama**
Hrvatska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na prekogranično pružanje pomoćnih usluga u prijevozu, osim usluga agencija za prijevoz tereta, usluga pripreme dokumentacije za prijevoz te popratnih usluga za cestovni prijevoz koje podliježu dobivanju dozvole.

Postojeće mjere:

Rezerve koje se primjenjuju na Cipru

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Traženje rukovodećeg osoblja Usluge posredovanja u zapošljavanju Usluge angažiranja pomoćnog uredskog osoblja
Industrijska klasifikacija:	CPC 87201, CPC 87202, CPC 87203
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Cipar zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na uspostavu usluga posredovanja u zapošljavanju pomoćnog uredskog osoblja.
Postojeće mjere:	

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Sigurnosne usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304, CPC 87305, CPC 87309
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Cipar zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje sigurnosnih usluga.

Postojeće mjere:

Sektor: Usluge obrazovanja

Podsektor:

Industrijska klasifikacija: CPC 921, CPC 922, CPC 923, CPC 924

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Cipar zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga privatnog osnovnoškolskog, srednjoškolskog i visokog obrazovanja te obrazovanja odraslih.

Postojeće mjere:

Sektor: Zdravstvene usluge

Podsektor: Bolničke usluge
Usluge hitne pomoći
Usluge zdravstvenih ustanova za stanovanje osim bolničkih usluga

Industrijska klasifikacija: CPC 9311, CPC 93192, CPC 93193

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja**
Cipar zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje privatnih bolničkih usluga, usluga hitne pomoći te usluga zdravstvenih ustanova za stanovanje osim bolničkih usluga.

Postojeće mjere:

Sektor: Socijalne usluge

Podsektor:

**Industrijska
klasifikacija:** CPC 933

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja**
Cipar zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje privatnih socijalnih usluga, osim usluga povezanih s lječilištima i odmaralištima te s domovima za starije osobe.

Postojeće mjere:

Sektor:	Energetika
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 232, ISIC rev 3.1 4010, ISIC rev 3.1 4020, CPC 613, CPC 62271, CPC 63297, CPC 7131, CPC 742, i CPC 887 (osim usluga savjetovanja i konzultantskih usluga)
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Viša uprava i upravni odbori Zahtjevi u pogledu rezultata
Opis:	<p>Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama</p> <p>Cipar zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se ograničava prekogranično pružanje usluga pohrane i skladištenja goriva prevezenih cjevovodima te maloprodaje loživog ulja i plina u boci, osim naručivanja poštom, i kojima se za njih zahtijeva poslovni nastan.</p> <p>Cipar zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na proizvodnju proizvoda od rafinirane nafte ako ulagatelja kontrolira fizička ili pravna osoba iz zemlje izvan EU-a koja predstavlja više od 5 % uvoza u EU nafte ili prirodnog plina, te koje se odnose na proizvodnju plina, distribuciju plinovitih goriva distribucijskom mrežom za vlastite potrebe, proizvodnju, prijenos i distribuciju električne energije, prijevoz goriva cjevovodima, usluge povezane s distribucijom električne energije i prirodnog plina, osim usluga savjetovanja i konzultantskih usluga, usluge veleprodaje električne energije te usluge maloprodaje motornog goriva, električne energije i plina koji nije u bocama.</p>

Postojeće mjere:

Zakoni o uređivanju tržišta električne energije iz 2003. – 2008.
(članak 34. stavak 2. i članak 37.)

Zakoni o uređivanju tržišta plina iz 2004. – 2007.

Zakon o nafti (cjevovodi), poglavlje 273. Ustava Republike Cipra

Zakon o nafti L.64(I)/1975

Zakoni o specifikacijama nafte i plina iz 2003. – 2009.

Rezerve koje se primjenjuju u Češkoj

Sektor: Poslovne usluge
Podsektor: Usluge poslovanja nekretninama
Industrijska klasifikacija: CPC 821, CPC 822
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Opis: **Prekogranična trgovina uslugama**
Češka zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na prekogranično pružanje usluga poslovanja nekretninama.

Postojeće mjere:

Sektor: Poslovne usluge
Podsektor: Usluge dražbi
Industrijska klasifikacija: Dio CPC-a 612, dio CPC-a 621, dio CPC-a 625, dio 85990
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Opis: **Prekogranična trgovina uslugama**
Usluge dražbi u Češkoj podliježu dozvoli. Kako bi se dobila dozvola (za pružanje usluga dobrovoljnih javnih dražbi), društvo mora biti osnovano u Češkoj, a fizička osoba mora imati dozvolu boravka, s time da društvo odnosno fizička osoba moraju biti registrirani u Komercijalnom registru Češke.
Postojeće mjere: Zakon br.455/1991 zb., o dozvolama za obavljanje djelatnosti
Zakon br. 26/2000 zb., o javnim dražbama

Sektor: Poslovne usluge
Podsektor: Revizorske usluge
Industrijska klasifikacija: CPC 86211, CPC 86212, osim računovodstvenih usluga
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori
Opis: **Ulaganja**
Samo poduzeće u kojem je najmanje 60 % udjela u kapitalu ili glasačkih prava rezervirano za državljane Češke ili država članica EU-a može biti ovlašteno za obavljanje revizija u Češkoj.
Postojeće mjere: Zakon od 14. travnja 2009. br. 93/2009 zb., o revizorima

Sektor: Poslovne usluge
Podsektor: Traženje rukovodećeg osoblja
Usluge posredovanja u zapošljavanju
Usluge angažiranja pomoćnog uredskog osoblja
Industrijska klasifikacija: CPC 87201, CPC 87202, CPC 87203
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Češka zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na uspostavu usluga posredovanja u zapošljavanju pomoćnog uredskog osoblja.
Češka zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga traženja rukovodećeg osoblja i usluga angažiranja pomoćnog uredskog osoblja.

Postojeće mjere:

Sektor: Poslovne usluge

Podsektor: Sigurnosne usluge

Industrijska klasifikacija: CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304, CPC 87305, CPC 87309

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Češka zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje sigurnosnih usluga.
Mogu se primjenjivati uvjeti u pogledu dozvola i odobrenja. Obvezno je boravište ili komercijalna prisutnost, a mogu se primjenjivati i uvjeti u pogledu državljanstva.

Postojeće mjere:

Sektor: Usluge obrazovanja
Podsektor:
Industrijska klasifikacija: CPC 921, CPC 922, CPC 923, CPC 924
Vrsta rezerve: Viša uprava i upravni odbori
Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
U Češkoj većina članova upravnog odbora ustanove koja pruža usluge privatnog obrazovanja mora imati državljanstvo Češke.
Postojeće mjere:

Sektor: Zdravstvene usluge
Podsektor: Bolničke usluge
Usluge hitne pomoći
Usluge zdravstvenih ustanova za stanovanje osim bolničkih usluga
Industrijska klasifikacija: CPC 9311, CPC 93192, CPC 93193
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori
Opis: **Ulaganja**
Češka zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje privatnih bolničkih usluga, usluga hitne pomoći te usluga zdravstvenih ustanova za stanovanje osim bolničkih usluga.
Postojeće mjere: Zakon br. 372/2011 zb. o zdravstvenim uslugama i uvjetima njihova pružanja

Sektor:	Zdravstvene usluge
Podsektor:	Profesionalne zdravstvene usluge: usluge liječnika i stomatologa, usluge primalja, usluge medicinskih sestara, usluge fizioterapeuta i paramedicinskog osoblja te usluge psihologa Ostale zdravstvene usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 9312, dio CPC-a 9319
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Češka zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje svih profesionalnih zdravstvenih usluga, uključujući usluge koje pružaju djelatnici kao što su liječnici, stomatolozi, primalje, medicinske sestre, fizioterapeuti, paramedicinsko osoblje i psiholozi, kao i drugih zdravstvenih usluga povezanih s rukovanjem ljudskim tkivom, organima i stanicama namijenjenima za upotrebu u čovjeku.
Postojeće mjere:	Zakon br. 296/2008 zb., o zaštiti kvalitete i sigurnosti ljudskog tkiva i stanica namijenjenih za upotrebu u čovjeku („Zakon o ljudskom tkivu i stanicama”) Zakon br. 378/2007 zb., o farmaceutskim proizvodima i o izmjeni nekih povezanih zakona (Zakon o farmaceutskim proizvodima) Zakon. 123/2000 zb., o medicinskim uređajima Zakon. 285/2002 zb., o darivanju, uzimanju i transplantaciji tkiva i organa te o izmjeni određenih zakona (Zakon o transplantaciji)

Sektor: Socijalne usluge
Podsektor:
Industrijska klasifikacija: CPC 933
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori
Opis: **Ulaganja**
Češka zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje privatnih socijalnih usluga.
Postojeće mjere

Sektor: Željeznički prijevoz
Podsektor:
Industrijska klasifikacija: CPC 7111, CPC 7112
Vrsta rezerve: Tretman najpovlaštenije nacije
Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Mjere poduzete na temelju postojećih ili budućih sporazuma kojima se uređuju prava prometa i uvjeti poslovanja te pružanje usluga prijevoza na državnom području Bugarske, Češke i Slovačke te između predmetnih zemalja.
Postojeće mjere:

Sektor: Cestovni prijevoz

Podsektor:

**Industrijska
klasifikacija:** CPC 7121, CPC 7122, CPC 7123

Vrsta rezerve: Tretman najpovlaštenije nacije

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Mjere poduzete na temelju postojećih ili budućih sporazuma kojima se zadržava ili ograničava pružanje usluga prijevoza te se određuju uvjeti poslovanja, uključujući dozvole za provoz ili povlaštene naknade za cestovni prijevoz, za usluge prijevoza u i kroz Češku te unutar i iz Češke prema predmetnim ugovornim strankama.

Postojeće mjere:

Rezerve koje se primjenjuju u Danskoj

Sektor: Svi sektori

Podsektor:

**Industrijska
klasifikacija:**

Vrsta rezerve: Tretman najpovlaštenije nacije

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Mjere koje poduzimaju Danska, Švedska i Finska u cilju promicanja nordijske suradnje, kao što su:

- (a) financijska potpora projektima istraživanja i razvoja (Nordijski industrijski fond – Nordic Industrial Fund);
- (b) financiranje studija izvedivosti za međunarodne projekte (Nordijski fond za izvoz projekata – Nordic Fund for Project Exports) i
- (c) financijska pomoć društvima³ koja upotrebljavaju tehnologiju za zaštitu okoliša (Nordijska korporacija za financiranje zaštite okoliša – Nordic Environment Finance Corporation).

Ovom rezervom ne dovodi se u pitanje isključenje javne nabave koju provodi neka stranka te subvencija ili potpore države trgovini uslugama iz članka 8.15. stavka 5. točaka (a) i (b), odnosno članka 9.2. stavka 2. točaka (f) i (g).

Postojeće mjere:

Sektor: Ribarstvo
Akvakultura
Usluge povezane s ribarstvom

Podsektor:

**Industrijska
klasifikacija:** ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 882

³ Primjenjuje se na istočnoeuropska društva koja surađuju s najmanje jednim nordijskim društvom.

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Tretman najpovlaštenije nacije
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja**
Osobe koje nemaju boravište u EU-u ne mogu biti vlasnici trećine ili više poduzeća koje se bavi komercijalnim ribarstvom u Danskoj.
Osobe koje nemaju boravište u EU-u ne mogu biti vlasnici plovila koja plove pod zastavom Danske, osim preko društva koje je osnovano u Danskoj.
Da bi društvo registriralo svoje plovilo kao dansko ribarsko plovilo, najmanje dvije trećine vlasnika društva moraju biti registrirane kao ribari s povlasticom za ribolov statusa „A” odnosno dvije trećine dionica društva moraju biti u vlasništvu drugog društva koje je u potpunosti u vlasništvu ribara s povlasticom statusa „A”.
Za dobivanje povlastice za ribolov statusa „A” fizička osoba mora živjeti u Danskoj dvije godine prije podnošenja zahtjeva za povlasticu ili mora imati dansko državljanstvo. Ta ograničenja ne primjenjuju se na osobe iz EU-a ili iz država članica EGP-a.

Postojeće mjere:

Sektor: Poslovne usluge

Podsektor: Sigurnosne usluge

Industrijska klasifikacija: CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304, CPC 87305, CPC 87309

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Danska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje zaštitarskih usluga u zračnim lukama.
Za pružanje sigurnosnih usluga u Danskoj obvezno je biti pravna osoba iz Danske.

Postojeće mjere:

Sektor: Financijske usluge

Podsektor: Osiguranje

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Prekogranično pružanje financijskih usluga

Opis: **Financijske usluge**
Osobe ili društva (uključujući društva za osiguranje), osim društava za osiguranje koja su ovlaštena na temelju danskog zakonodavstva ili koja su ovlastila danska nadležna tijela, ne mogu u poslovne svrhe u Danskoj sudjelovati u pružanju djelatnosti izravnog osiguranja za osobe s boravištem u Danskoj, za danske brodove ili za imovinu u Danskoj.

Postojeće mjere:

Sektor: Socijalne usluge

Podsektor:

Industrijska klasifikacija: CPC 933

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja**
Danska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje privatnih socijalnih usluga, osim usluga povezanih s lječilištima i odmaralištima te s domovima za starije osobe.

Postojeće mjere:

Rezerve koje se primjenjuju u Estoniji

Sektor:	Svi sektori
Podsektor:	Stjecanje nekretnina
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman
Opis:	Ulaganja Samo fizičke osobe koje su državljani Estonije ili države članice EGP-a odnosno pravne osobe koje su upisane u nadležni estonski registar mogu steći zemljište za ostvarivanje dobiti koje pripada kategoriji poljoprivrednih ili kategoriji šumskih zemljišta, i to samo uz odobrenje okružnog guvernera. Ova rezerva ne primjenjuje se na stjecanje poljoprivrednog ili šumskog zemljišta za potrebe pružanja usluge koja je liberalizirana na temelju ovog sporazuma.
Postojeće mjere:	Kinnisasja omandamise kitsendamise seadus (Zakon o ograničenjima u pogledu stjecanja nepokretne imovine) poglavlja 2. i 3.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Traženje rukovodećeg osoblja Usluge posredovanja u zapošljavanju Usluge angažiranja pomoćnog uredskog osoblja
Industrijska klasifikacija:	CPC 87201, CPC 87202, CPC 87203

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Estonija zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na uspostavu usluga posredovanja u zapošljavanju pomoćnog uredskog osoblja.
Estonija zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga traženja rukovodećeg osoblja i usluga angažiranja pomoćnog uredskog osoblja.

Postojeće mjere:

Sektor: Poslovne usluge

Podsektor: Sigurnosne usluge

Industrijska klasifikacija: CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304, CPC 87305, CPC 87309

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Estonija zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje sigurnosnih usluga.
Mogu se primjenjivati uvjeti u pogledu dozvola i odobrenja. Obvezno je boravište ili komercijalna prisutnost, a mogu se primjenjivati i uvjeti u pogledu državljanstva.

Postojeće mjere:

Sektor: Financijske usluge
Podsektor: Bankarske i ostale financijske usluge (osim osiguranja)
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Prekogranično pružanje financijskih usluga
Opis: **Financijske usluge**
Za primanje depozita obvezno je odobrenje Estonskog tijela za financijski nadzor i registracija dioničkog društva, društva kćeri ili podružnice u skladu s estonskim zakonodavstvom.
Postojeće mjere: Krediidiasutuste seadus (Zakon o kreditnim institucijama) § 20.6.

Sektor: Prijevoz
Podsektor: Pomorski prijevoz
Cestovni prijevoz
Željeznički prijevoz
Industrijska klasifikacija: Dio CPC-a 711, dio CPC-a 712, dio CPC-a 721
Vrsta rezerve: Tretman najpovlaštenije nacije
Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Estonija zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se osigurava različito postupanje prema određenoj zemlji na temelju postojećih ili budućih bilateralnih sporazuma o međunarodnom cestovnom prijevozu (uključujući kombinirani prijevoz – cestovni i željeznički), kojim se rezervira ili ograničuje pružanje usluga prijevoza u i kroz Estoniju te unutar i iz Estonije prema ugovornim strankama za vozila registrirana u ugovornim strankama te kojim se omogućuju porezne olakšice za takva vozila.
Postojeće mjere:

Rezerve koje se primjenjuju u Finskoj

Sektor: Svi sektori

Podsektor:

**Industrijska
klasifikacija:**

Vrsta rezerve: Nacionalni tretman
Pristup tržištu

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Na fizičke osobe koje nemaju regionalno boravište na Ålandskim otocima i pravne osobe primjenjuju se ograničenja u pogledu prava na stjecanje i posjedovanje nekretnina na Ålandskim otocima bez dopuštenja nadležnih tijela Ålandskih otoka.

Na fizičke osobe koje nemaju regionalno boravište na Ålandskim otocima i sva poduzeća primjenjuju se ograničenja u pogledu prava na poslovni nastan i obavljanje gospodarskih aktivnosti bez dopuštenja nadležnih tijela Ålandskih otoka.

Postojeće mjere: Ahvenanmaan maanhankintalaki (Zakon o stjecanju zemljišta na Ålandskim otocima) (3/1975), s. 2
Ahvenanmaan itsehallintolaki (Zakon o autonomiji Ålandskih otoka) (1144/1991), s. 11

Sektor: Sve usluge

Podsektor: Usluge elektroničke identifikacije

**Industrijska
klasifikacija:**

Vrsta rezerve: Pristup tržištu

Opis: **Prekogranična trgovina uslugama**

Finska zadržava pravo zahtijevati poslovni nastan u Finskoj ili u drugoj državi članici EGP-a za potrebe pružanja usluga elektroničke identifikacije.

Postojeće mjere: Laki vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista (Zakon o pouzdanost elektroničkoj identifikaciji i elektroničkim potpisima) 617/2009

Sektor: Svi sektori

Podsektor:

**Industrijska
klasifikacija:**

Vrsta rezerve: Tretman najpovlaštenije nacije

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Mjere koje poduzimaju Danska, Švedska i Finska u cilju promicanja nordijske suradnje, kao što su:

- (a) financijska potpora projektima istraživanja i razvoja (Nordijski industrijski fond – Nordic Industrial Fund);
- (b) financiranje studija izvedivosti za međunarodne projekte (Nordijski fond za izvoz projekata – Nordic Fund for Project Exports) i
- (c) financijska pomoć trgovačkim društvima⁴ koja upotrebljavaju tehnologiju za zaštitu okoliša (Nordijska korporacija za financiranje zaštite okoliša – Nordic Environment Finance Corporation).

Ovom rezervom ne dovodi se u pitanje isključenje javne nabave koju provodi neka stranka te subvencija ili potpore države trgovini uslugama iz članka 8.15. stavka 5. točaka (a) i (b), odnosno članka 9.2. stavka 2. točaka (f) i (g).

Postojeće mjere:

⁴ Primjenjuje se na istočnoeuropska društva koja surađuju s najmanje jednim nordijskim društvom.

Sektor: Proizvodnja nuklearnih goriva, opskrba električnom energijom, plinom i vodom

Podsektor: Proizvodnja električne energije iz nuklearnog materijala
Prerada nuklearnog materijala i goriva
Prijevoz nuklearnog materijala ili rukovanje njime

Industrijska klasifikacija: ISIC rev 3.1 233, ISIC rev 3.1 40

Vrsta rezerve: Nacionalni tretman
Pristup tržištu

Opis: **Ulaganja**
Finska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na preradu, distribuciju ili prijevoz nuklearnog materijala i proizvodnju električne energije iz nuklearnog materijala.

Postojeće mjere: Ydinenergialaki (Zakon o nuklearnoj energiji) (990/1987)

Sektor: Poslovne usluge

Podsektor: Traženje rukovodećeg osoblja
Usluge posredovanja u zapošljavanju pomoćnog uredskog osoblja i drugog osoblja
Usluge angažiranja pomoćnog uredskog osoblja

Industrijska klasifikacija: CPC 87201, CPC 87202, CPC 87203

Vrsta rezerve: Nacionalni tretman
Pristup tržištu
Viša uprava i upravni odbori

Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Finska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na uspostavu usluga posredovanja u zapošljavanju pomoćnog uredskog osoblja. Finska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga traženja rukovodećeg osoblja te usluga angažiranja pomoćnog uredskog osoblja i drugog osoblja.
Postojeće mjere:	Laki julkisesta työvoima- ja yrittyspalvelusta (Zakon o javnoj službi za zapošljavanje i poduzetništvo) (916/2012)
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Sigurnosne usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304, CPC 87305, CPC 87309
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Stranim pružateljima nije dopušteno prekogranično pružanje sigurnosnih usluga. Dozvole za pružanje sigurnosnih usluga mogu se dodijeliti samo fizičkim osobama koje imaju boravište u EGP-u ili pravnim osobama s poslovnim nastanom u EGP-u.
Postojeće mjere:	Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista (Zakon o privatnim sigurnosnim uslugama) 282/2002
Sektor:	Usluge distribucije
Podsektor:	Distribucija alkoholnih pića
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 62112, CPC 62226, CPC 63107, CPC 8929

Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Zahtjevi u pogledu rezultata Viša uprava i upravni odbori
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Finska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na distribuciju alkoholnih pića.
Postojeće mjere:	Alkoholilaki (Zakon o alkoholu) (1143/1994)
Sektor:	Usluge distribucije
Podsektor:	Distribucija farmaceutskih proizvoda
Industrijska klasifikacija:	CPC 62117, CPC 62251, CPC 63211, CPC 8929
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Zahtjevi u pogledu rezultata Viša uprava i upravni odbori
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Finska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na distribuciju farmaceutskih proizvoda.
Postojeće mjere:	Lääkelaki (Zakon o lijekovima) (395/1987)

Sektor:	Energetika
Podsektor:	Mreže i sustavi za prijenos i distribuciju Uvoz, veleprodaja i maloprodaja električne energije Proizvodnja i distribucija plina, pare i tople vode
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 40, CPC 7131, CPC 887 (osim usluga savjetovanja i konzultantskih usluga)
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori Zahtjevi u pogledu rezultata
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Finska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na mreže i sustave za prijenos i distribuciju energije te pare i tople vode. Finska zadržava pravo iz razloga energetske sigurnosti spriječiti strane osobe ili poduzeća da imaju kontrolu ili vlasništvo nad terminalom za ukapljeni prirodni plin (LNG) (uključujući one dijelove LNG terminala koji se upotrebljavaju za skladištenje ili uplinjavanje LNG-a). Finska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na uvoz, veleprodaju i maloprodaju električne energije. Finska zadržava pravo donijeti ili zadržati količinska ograničenja u obliku monopola ili isključivih prava za uvoz prirodnog plina te za proizvodnju i distribuciju pare i tople vode. Trenutačno se primjenjuju prirodni monopoli i isključiva prava.
Postojeće mjere:	Maakaasumarkkinalaki (Zakon o tržištu prirodnog plina) (508/2000) Sähkömarkkinalaki (Zakon o tržištu električne energije) (386/1995)

Sektor:	Usluge obrazovanja
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	CPC 921, CPC 922, CPC 923, CPC 924
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Zahtjevi u pogledu rezultata Viša uprava i upravni odbori
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Finska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga privatnog osnovnoškolskog, srednjoškolskog i visokog obrazovanja te obrazovanja odraslih.
Postojeće mjere:	Perusopetuslaki (Zakon o osnovnoškolskom obrazovanju) (628/1998) Lukiolaki (Zakon o općem srednjoškolskom obrazovanju) (629/1998) Laki ammatillisesta koulutuksesta (Zakon o strukovnom osposobljavanju i obrazovanju) (630/1998) Laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta (Zakon o strukovnom obrazovanju odraslih) (631/1998) Ammattikorkeakoululaki (Zakon o politehničkim učilištima) (351/2003) Yliopistolaki (Zakon o sveučilištima) (558/2009)
Sektor:	Zdravstvene usluge
Podsektor:	Bolničke usluge Usluge hitne pomoći Usluge zdravstvenih ustanova za stanovanje osim bolničkih usluga Ostale usluge zdravstvene zaštite
Industrijska klasifikacija:	CPC 9311, CPC 93192, CPC 93193, CPC 93199

Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Zahtjevi u pogledu rezultata Viša uprava i upravni odbori
Opis:	Ulaganja Finska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje privatnih bolničkih usluga, usluga hitne pomoći, usluga zdravstvenih ustanova za stanovanje osim bolničkih usluga te ostalih usluga zdravstvene zaštite.
Postojeće mjere:	Laki yksityisessä terveydenhuollosta (Zakon o privatnoj zdravstvenoj zaštiti) (152/1990)
Sektor:	Zdravstvene usluge
Podsektor:	Zdravstveni djelatnici: usluge liječnika i stomatologa, usluge primalja, fizioterapeuta i paramedicinskog osoblja te usluge psihologa
Industrijska klasifikacija:	CPC 9312, CPC 93191
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Zahtjevi u pogledu rezultata Viša uprava i upravni odbori

Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Finska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje svih profesionalnih javnih i privatnih zdravstvenih usluga, uključujući usluge liječnika i stomatologa, usluge primalja, fizioterapeuta i paramedicinskog osoblja te usluge psihologa. Ova rezerva ne primjenjuje se na usluge medicinskih sestara.
Postojeće mjere:	Laki yksityisestä terveydenhuollosta (Zakon o privatnoj zdravstvenoj zaštiti) (152/1990)
Sektor:	Socijalne usluge
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	CPC 933
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Zahtjevi u pogledu rezultata Viša uprava i upravni odbori
Opis:	Ulaganja Finska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje privatnih socijalnih usluga .
Postojeće mjere:	Laki yksityisistä sosiaalipalveluista (Zakon o privatnim socijalnim uslugama) (922/2011).
Sektor:	Financijske usluge
Podsektor:	Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem
Industrijska klasifikacija:	

Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Prekogranično pružanje financijskih usluga Viša uprava i upravni odbori
Opis:	Financijske usluge Pružanje usluga posrednika u osiguranju podliježe stalnom mjestu poslovanja u EU-u. Samo osiguratelji s glavnim uredom u EU-u ili s podružnicom u Finskoj mogu nuditi usluge izravnog osiguranja, uključujući suosiguranje. Najmanje polovina članova upravnog odbora i nadzornog odbora te izvršni direktor društva za osiguranje koje pruža usluge obveznog mirovinskog osiguranja moraju imati boravište u EGP-u, osim ako nadležna tijela odobre izuzeće. Strani osiguratelji ne mogu ishoditi dozvolu u Finskoj kao podružnica za pružanje usluga obveznog mirovinskog osiguranja. Najmanje jedan revizor mora imati trajno boravište u EGP-u. Za ostala društva za osiguranje obvezno je boravište u EGP-u za najmanje jednog člana upravnog odbora i nadzornog odbora te izvršnog direktora. Najmanje jedan revizor mora imati trajno boravište u EGP-u. Glavni zastupnik društva za osiguranje iz Kanade mora imati boravište u Finskoj, osim ako se glavni ured društva nalazi u EU-u.
Postojeće mjere:	Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä (Zakon o stranim društvima za osiguranje) (398/1995) Vakuutusyhtiölaki (Zakon o društvima za osiguranje) (521/2008) Laki vakuutusedustuksesta (Zakon o posredovanju u osiguranju) (570/2005) Laki työeläkevakuutusyhtiöistä (Zakon o društvima koja pružaju usluge obveznog mirovinskog osiguranja) (354/1997)

Sektor:	Financijske usluge
Podsektor:	Bankarske i ostale financijske usluge
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori Prekogranično pružanje financijskih usluga
Opis:	Financijske usluge Najmanje jedan od osnivača, članova upravnog odbora ili članova nadzornog odbora odnosno izvršni direktor pružatelja bankarskih usluga i osoba s pravom potpisa u ime kreditne institucije moraju imati trajno boravište u EGP-u. Najmanje jedan revizor mora imati trajno boravište u EGP-u. Za usluge plaćanja može biti obvezno boravište ili domicil u Finskoj.
Postojeće mjere:	Laki liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista (Zakon o komercijalnim bankama i drugim kreditnim institucijama u obliku društva s ograničenom odgovornošću) (1501/2001) Säästöpankkilaki (1502/2001) (Zakon o štedionicama) Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista (1504/2001) (Zakon o zadružnim bankama i drugim kreditnim institucijama u obliku zadružnih banki) Laki hypoteekkiyhdistyksistä (936/1978) (Zakon o društvima za hipotekarne kredite) Maksulaitoslaki (297/2010) (Zakon o institucijama za platni promet) Laki ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa (298/2010) (Zakon o poslovanju stranih institucija za platni promet u Finskoj) Laki luottolaitostoiminnasta (Zakon o kreditnim institucijama) (121/2007)

Sektor: Prijevoz
Podsektor: Željeznički prijevoz putnika ili tereta
Industrijska klasifikacija: CPC 7111, CPC 7112
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Finska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na prekogranično pružanje usluga željezničkog prijevoza.
Kad je riječ o uspostavi usluga željezničkog prijevoza putnika, trenutno su na snazi isključiva prava (dodijeljena društvu VR-Group Ltd, koje je u potpunom državnom vlasništvu) i bit će na snazi do 2017. na metropolitanskom području Helsinkija te do 2019. na drugim područjima, a mogu se i produljiti.
Postojeće mjere: Rautatielaki (Zakon o željeznicama) (304/2011)

Sektor: Ribarstvo
Akvakultura
Usluge povezane s ribarstvom
Podsektor:
Industrijska klasifikacija: ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 882
Vrsta rezerve: Nacionalni tretman
Pristup tržištu

Opis:	Ulaganja Komersijalni ribolov mogu obavljati samo plovila koja plove pod zastavom Finske. Mogu se primjenjivati i dodatni uvjeti, među ostalim povezani s vlasništvom nad plovilom te s pitanjem postojanja dovoljno snažne povezanosti s ribarskom industrijom Finske.
Postojeće mjere:	Merilaki (Zakon o pomorstvu) 674/1994 Kalastuslaki (Zakon o ribarstvu) 286/1982 Laki merellä toimivien kalastus- ja vesiviljelyalusten rekisteröinnistä (Zakon o registraciji brodova duge plovidbe koja se bave ribarstvom i akvakulturom) 690/2010
Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Cestovni prijevoz: usluge prijevoza putnika, prijevoza tereta i međunarodnog kamionskog prijevoza
Industrijska klasifikacija:	CPC 712
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Za pružanje usluga cestovnog prijevoza obvezno je odobrenje, koje se ne dodjeljuje za vozila registrirana u inozemstvu.
Postojeće mjere:	Laki kaupallisista tavarankuljetuksista tiellä (Zakon o komercijalnom cestovnom prijevozu) 693/2006 Ajoneuvolaki (Zakon o vozilima) 1090/2002

Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Pomorski prijevoz Cestovni prijevoz Željeznički prijevoz
Industrijska klasifikacija:	Dio CPC-a 711, dio CPC-a 712, dio CPC-a 721
Vrsta rezerve:	Tretman najpovlaštenije nacije Obveze
Opis:	Ulaganja, prekogranična trgovina uslugama i usluge u međunarodnom pomorskom prijevozu Finska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se osigurava različito postupanje prema određenoj zemlji na temelju postojećih ili budućih bilateralnih sporazuma kojim se za plovila registrirana pod stranom zastavom određene druge zemlje ili za vozila registrirana u inozemstvu propisuje izuzeće za pružanje usluga kabotažnog prijevoza (uključujući kombinirani prijevoz – cestovni i željeznički) u Finskoj na temelju reciprociteta.
Postojeće mjere:	

Rezerve koje se primjenjuju u Francuskoj

Sektor: Svi sektori

Podsektor:

**Industrijska
klasifikacija:**

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja**
Vrste poslovnog nastana – U skladu s člancima L151-1 i R153-1
financijskog i monetarnog zakonika, strana ulaganja u Francuskoj u
sektore navedene u članku R153-2 financijskog i monetarnog zakonika
podliježu prethodnom odobrenju ministra gospodarstva.

Postojeće mjere: Financijski i monetarni zakonik, članci L151-1, R153-1

Sektor: Svi sektori

Podsektor:

**Industrijska
klasifikacija:**

Vrsta rezerve: Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori

Mjere:

Opis:**Ulaganja**

Vrste poslovnog nastana – Francuska zadržava pravo ograničiti strane udjele u nedavno privatiziranim društvima na promjenjivi iznos vlasničkog kapitala koji se nudi javnosti, a koji utvrđuje francuska vlada na pojedinačnoj osnovi.

Za obavljanje određenih komercijalnih, industrijskih ili obrtničkih aktivnosti potrebno je posebno odobrenje ako glavni direktor nema dozvolu za trajno boravište.

Postojeće mjere**Sektor:**

Ribarstvo
Akvakultura
Usluge povezane s ribarstvom

Podsektor:**Industrijska
klasifikacija:**

ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 882

Vrsta rezerve:

Nacionalni tretman
Pristup tržištu

Opis:**Ulaganja**

Državljeni zemalja izvan EU-a ne mogu sudjelovati u uzgoju ribe, školjaka ili algi na državnom pomorskom dobru Francuske.

Postojeće mjere:

Sektor: Poslovne usluge
Podsektor: Usluge posredovanja u zapošljavanju
Usluge angažiranja pomoćnog uredskog osoblja
Industrijska klasifikacija: CPC 87202, CPC 87203
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori
Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Francuska zadržava pravo ograničiti broj pružatelja usluga posredovanja u zapošljavanju. Te usluge podliježu državnom monopolu.
Francuska zadržava pravo zahtijevati poslovni nastan za pružanje usluga angažiranja pomoćnog uredskog osoblja i zabraniti prekogranično pružanje tih usluga.

Postojeće mjere:

Sektor: Poslovne usluge
Podsektor: Sigurnosne usluge
Industrijska klasifikacija: CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304, CPC 87305, CPC 87309
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori
Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Stranim pružateljima sigurnosnih usluga nije dopušteno prekogranično pružanje tih usluga.
Glavni direktori i direktori moraju ispunjavati uvjet u pogledu državljanstva.

Postojeće mjere:

Sektor: Financijske usluge
Podsektor: Osiguranje
Vrsta rezerve: Prekogranično pružanje financijskih usluga
Opis: **Financijske usluge**
Osiguranje od rizika povezanih s kopnenim prijevozom mogu ugovoriti samo osiguravajuća društva osnovana u EU-u.
Postojeće mjere: Art. L 310-10 du code des assurances

Sektor: Zdravstvene usluge
Podsektor: Laboratorijske analize i ispitivanja
Industrijska klasifikacija: Dio CPC-a 9311
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Opis: **Prekogranična trgovina uslugama**
Francuska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje privatnih usluga laboratorijskih analiza i ispitivanja.
Postojeće mjere: Art. L 6213-1 à 6213-6 du Code de la Santé Publique

Sektor: Socijalne usluge
Podsektor:
Industrijska klasifikacija: CPC 933

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja**
Francuska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje privatnih socijalnih usluga, osim usluga povezanih s lječilištima i odmaralištima te s domovima za starije osobe.

Sektor: Turističke usluge i usluge povezane s putovanjima

Podsektor: Usluge turističkih vodiča

**Industrijska
klasifikacija:** CPC 7472

Vrsta rezerve: Nacionalni tretman

Opis: **Prekogranična trgovina uslugama**
Francuska zadržava pravo zahtijevati državljanstvo države članice EU-a za pružanje usluga turističkih vodiča na njezinu državnom području.

Postojeće mjere: Nema ih

Sektor: Usluge novinskih agencija

Podsektor:

**Industrijska
klasifikacija:** CPC 962

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman

Opis:	<p>Ulaganja</p> <p>Strani udjeli u postojećim društvima koja objavljuju publikacije na francuskom jeziku ne smiju biti veći od 20 % udjela u kapitalu ili glasačkih prava društva.</p> <p>Na osnivanje kanadskih novinskih agencija primjenjuju se uvjeti utvrđenim nacionalnim propisima.</p> <p>Osnivanje novinskih agencija od strane stranih ulagatelja podliježe reciprocitetu.</p>
Postojeće mjere:	<p>Ordonnance n° 45-2646 du 2 novembre 1945 portant règlementation provisoire des agences de presse</p> <p>Loi n° 86-897 du 1 août 1986 portant réforme du régime juridique de la presse</p>
Sektor:	Energetika
Podsektor:	Sustavi prijenosa električne energije i plina Prijevoz nafte i plina cjevovodima
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 401, ISIC rev 3.1 402, CPC 7131, CPC 887
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Zahtjevi u pogledu rezultata Viša uprava i upravni odbori
Opis:	<p>Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama</p> <p>Francuska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na sustave prijenosa električne energije i plina te prijevoz nafte i plina cjevovodima.</p>

Samo društva u kojima 100 % udjela u kapitalu države francuska država, neka druga organizacija iz javnog sektora ili EDF mogu biti vlasnici sustava prijenosa ili distribucije električne energije te upravljati njima.

Samo društva u kojima 100 % udjela u kapitalu države francuska država, neka druga organizacija iz javnog sektora ili GDF-Suez mogu biti vlasnici sustava prijenosa ili distribucije plina te upravljati njima iz razloga energetske sigurnosti.

Postojeće mjere:

Loi N° 2004-803 du 9 août 2004 relative au service public de l'électricité et du gaz et aux entreprises électriques et gazières

Loi N°2005-781 du 13 juillet 2005

Loi N°2000-108 du 10 février 2000

Sektor:

Proizvodnja električne energije

**Industrijska
klasifikacija:**

ISIC rev 3.1 4010

Vrsta rezerve:

Pristup tržištu

Opis:

Ulaganja

Francuska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na proizvodnju električne energije.

Postojeće mjere:

Sektor:

Proizvodnja, prerada, distribucija ili prijevoz nuklearnog materijala

Podsektor:

Proizvodnja električne energije iz nuklearnog materijala

Prerada nuklearnog materijala i goriva

Prijevoz nuklearnog materijala i rukovanje njime

Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 12, ISIC rev 3.1 23, ISIC rev 3.1 40, ISIC rev 3.1 1200, ISIC rev 3.1 2330, dio ISIC-a rev 3.1 4010
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman
Opis:	Ulaganja Proizvodnja, prerada, distribucija ili prijevoz nuklearnog materijala moraju biti u skladu s obvezama iz sporazuma Euratom–Kanada.
Postojeće mjere:	
Sektor:	Usluge najma ili zakupa bez rukovatelja
Podsektor:	Ostale usluge najma ili zakupa bez rukovatelja
Industrijska klasifikacija:	CPC 832
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Francuska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje ostalih usluga najma ili zakupa bez rukovatelja.
Postojeće mjere:	
Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Cestovni prijevoz: usluge prijevoza putnika, usluge prijevoza tereta, usluge međunarodnog kamionskog prijevoza

Industrijska klasifikacija:	CPC 712
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman
Opis:	Ulaganja Stranim ulagateljima nije dopušteno pružanje usluga međugradskog autobusnog prijevoza.
Postojeće mjere:	

Rezerve koje se primjenjuju u Njemačkoj

Sektor:	Ribarstvo Akvakultura Usluge povezane s ribarstvom
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 0501, 0502, CPC 882
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu Viša uprava i upravni odbori
Opis:	Ulaganja Većina udjela mora biti u vlasništvu državljana države članice EU-a ili društava osnovanih u skladu s propisima EU-a i čiji se glavni ured nalazi u državi članici EU-a. Upotreba plovila mora biti pod upravom i nadzorom osoba koje imaju boravište u Njemačkoj. Za pribavljanje povlastice za ribolov sva ribarska plovila moraju se registrirati u odgovarajućoj obalnoj saveznoj državi u kojoj se nalazi njihova matična luka.
Postojeće mjere:	
Sektor:	Usluge u području okoliša
Podsektor:	Upravljanje otpadom: uklanjanje otpadnih voda, odvoz smeća te sanitarne djelatnosti
Industrijska klasifikacija:	CPC 9401, CPC 9402, CPC 9403

Vrsta rezerve: Pristup tržištu

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Njemačka zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se zabranjuje prekogranično pružanje usluga upravljanja otpadom, osim usluga savjetovanja, te kojima se zahtijeva poslovni nastan za pružanje tih usluga.

Njemačka zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na utvrđivanje, uspostavu i širenje monopola ili isključivih pružatelja usluga u sektoru upravljanja otpadom te upravljanje njima.

Postojeće mjere:

Sektor: Usluge u području okoliša

Podsektor: Upravljanje tlom

Industrijska klasifikacija: CPC 94060

Vrsta rezerve: Pristup tržištu

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Njemačka zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se zabranjuje prekogranično pružanje usluga koje se odnose na zaštitu tla i upravljanje kontaminiranim tлом, osim usluga savjetovanja, te kojima se zahtijeva poslovni nastan za pružanje tih usluga.

Njemačka zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na utvrđivanje, uspostavu i širenje monopola ili isključivih pružatelja usluga u sektoru upravljanja tлом i zaštite tla te upravljanje njima.

Postojeće mjere:

Sektor: Financijske usluge
Podsektor: Osiguranje
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Prekogrančno pružanje financijskih usluga
Opis: **Financijske usluge**
Police obveznog osiguranja u zračnom prijevozu mogu ugovoriti samo društvo kći osnovano u EU-u ili podružnica osnovana u Njemačkoj.
Postojeće mjere: §§ 105 ff "Versicherungsaufsichtsgesetz" (VAG), insbesondere § 105 Abs. 2 VAG: „Versicherungsunternehmen eines Drittstaates, die im Inland das Erst- oder Rückversicherungsgeschäft durch Mittelspersonen betreiben wollen, bedürfen der Erlaubnis.“

Sektor: Financijske usluge
Podsektor: Osiguranje
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Prekogrančno pružanje financijskih usluga
Opis: **Financijske usluge**
Ako je strano osiguravajuće društvo osnovalo podružnicu u Njemačkoj, može sklopiti ugovore o osiguranju u Njemačkoj koji se odnose na međunarodni prijevoz samo preko podružnice osnovane u Njemačkoj.
Postojeće mjere: § 43 Abs. 2 Luftverkehrsgesetz (LuftVG) und § 105 Abs. 1 Luftverkehrszulassungsordnung (LuftVZO)

Sektor:	Ostale poslovne usluge
Podsektor:	Usluge posredovanja u zapošljavanju i usluge angažiranja osoblja
Industrijska klasifikacija:	CPC 87201, CPC 87202, CPC 87203, CPC 87204, CPC 87205, CPC 87206, CPC 87209
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman
Opis:	<p>Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama</p> <p>Njemačka zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga traženja rukovodećeg osoblja i usluga angažiranja osoblja.</p> <p>Njemačka zadržava pravo ograničiti broj pružatelja usluga posredovanja u zapošljavanju. Odobrenje podliježe ispitivanju gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: stanje i kretanja na tržištu rada.</p> <p>Njemačka zadržava pravo uvesti ili zadržati monopol savezne agencije za rad (Bundesagentur für Arbeit). U skladu s člankom 292. Zakonika o socijalnoj sigurnosti, knjiga III. (Drittes Buch Sozialgesetzbuch – SGB III) Savezno ministarstvo rada i socijalnih pitanja može donijeti uredbu kojom se za određena zanimanja dopušta posredovanje u zapošljavanju i zapošljavanje osoblja iz zemalja izvan EU-a i EGP-a.</p>
Postojeće mjere:	§ 292 Zakonika o socijalnoj sigurnosti, knjiga III. (Drittes Buch Sozialgesetzbuch)

Sektor:	Zdravstvene i socijalne usluge
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	CPC 93

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Tretman najpovlaštenije nacije
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja**
Njemačka zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga iz njemačkog sustava socijalne sigurnosti, u kojemu usluge mogu pružati različita društva ili subjekti, a one uključuju elemente tržišnog natjecanja te se stoga ne ubrajaju u „usluge koje se isključivo obavljaju u okviru izvršavanja javnih ovlasti”. Njemačka zadržava pravo odobriti bolji tretman za pružanje zdravstvenih i socijalnih usluga u okviru bilateralnih trgovinskih usluga.

Postojeće mjere:

Sektor: Socijalne usluge

Podsektor:

**Industrijska
klasifikacija:** CPC 933

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori

Opis:**Ulaganja**

Njemačka zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje privatnih socijalnih usluga, osim usluga povezanih s lječilištima i odmaralištima te s domovima za starije osobe.

Njemačka zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na njemački sustav socijalne sigurnosti, u kojemu usluge pružaju različita društva ili subjekti a one uključuju elemente tržišnog natjecanja te se stoga možda ne ubrajaju u „usluge koje se isključivo obavljaju u okviru izvršavanja javnih ovlasti”.

Postojeće mjere:**Sektor:**

Zdravstvene usluge

Podsektor:

Bolničke usluge

**Industrijska
klasifikacija:**

CPC 93110

Vrsta rezerve:

Pristup tržištu

Nacionalni tretman

Opis:**Ulaganja**

Njemačka zadržava pravo zadržati nacionalno vlasništvo u privatnim bolnicama kojima upravljaju njemačke vojne snage. Njemačka zadržava pravo nacionalizirati druge ključne privatne bolnice.

Postojeće mjere:

Sektor: Rekreacijske, kulturne i sportske usluge

Podsektor: Usluge zabavnog sadržaja, uključujući usluge kazališta, glazbenih skupina koje nastupaju uživo i cirkusa
Usluge knjižnica, arhiva i muzeja te druge kulturne usluge

Industrijska klasifikacija: CPC 96, osim CPC 962 i CPC 964 i audiovizualne usluge

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Tretman najpovlaštenije nacije
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Njemačka zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se zabranjuje prekogranično pružanje usluga zabavnog sadržaja neovisno o načinu njihove proizvodnje, distribucije ili prijenosa, osim audiovizualnih usluga koje ne podliježu liberalizaciji na temelju ovog sporazuma, te kojima se zahtijeva poslovni nastan za pružanje tih usluga.
Njemačka zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga knjižnica, arhiva i muzeja te drugih kulturnih usluga.

Postojeće mjere:

Sektor: Energetika

Podsektor: Proizvodnja električne energije iz nuklearnog materijala
Obrada nuklearnog materijala i goriva
Prijevoz nuklearnog materijala i rukovanje njime

Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 120, ISIC rev 3.1 40, CPC 887.
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Njemačka zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na preradu ili prijevoz nuklearnog materijala i proizvodnju električne energije iz nuklearnog materijala.
Postojeće mjere:	
Sektor:	Najam ili zakup brodova
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	CPC 7213, CPC 7223, CPC 83103
Vrsta rezerve:	Tretman najpovlaštenije nacije
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Zakup stranih brodova od strane klijenata koji imaju boravište u Njemačkoj može podlijegati uvjetu reciprociteta.
Postojeće mjere:	
Sektor:	Ostale usluge koje nisu drugdje uključene
Podsektor:	Pogrebne usluge, usluge kremiranja i usluge grobara
Industrijska klasifikacija:	CPC 9703

Vrsta rezerve:

Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Njemačka zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pogrebne usluge, usluge kremiranja i usluge grobara. Samo pravne osobe osnovane na temelju javnog prava mogu upravljati grobljem. Izgradnja groblja i upravljanje njima te pružanje usluga povezanih s pogrebima mogu se provoditi kao javne usluge.

Postojeće mjere:

Rezerve koje se primjenjuju u Grčkoj

Sektor: Socijalne usluge

Podsektor:

**Industrijska
klasifikacija:** CPC 933

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja**

Grčka zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje privatnih socijalnih usluga, osim usluga povezanih s lječilištima i odmaralištima te s domovima za starije osobe.

Postojeće mjere:

Rezerve koje se primjenjuju u Mađarskoj

Sektor: Svi sektori
Podsektor:
Industrijska klasifikacija:
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori
Opis: **Ulaganja**
Mađarska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na stjecanje državnog vlasništva.

Postojeće mjere:

Sektor: Svi sektori
Podsektor: Pravni subjekti
Industrijska klasifikacija:
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Mjere:
Opis: **Ulaganja**
Komerijalna prisutnost treba biti u obliku društva s ograničenom odgovornošću, dioničkog društva ili predstavništva. Početni ulazak na tržište u obliku podružnice dopušten je samo za financijske usluge.

Postojeće mjere:

Sektor:	Svi sektori
Podsektor:	Stjecanje obradivog zemljišta
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Opis:	Ulaganja Mađarska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na stjecanje obradivog zemljišta od strane stranih pravnih osoba i fizičkih osoba nerezidenata, uključujući postupak odobrenja za stjecanje obradivog zemljišta.
Postojeće mjere:	Zakon CXXII. iz 2013. o trgovini poljoprivrednim i šumskim zemljištem Zakon CCXII. iz 2013. o utvrđivanju određenih odredaba i prijelaznih pravila u vezi sa Zakonom CXXII. iz 2013. o trgovini poljoprivrednim i šumskim zemljištem
Sektor:	Poljoprivreda
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 011, ISIC rev 3.1 012, ISIC rev 3.1 013, ISIC rev 3.1 014, ISIC rev 3.1 015, osim usluga savjetovanja i konzultantskih usluga
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman
Opis:	Ulaganja Mađarska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na poljoprivredne djelatnosti.
Postojeće mjere:	

Sektor: Poslovne usluge
Podsektor: Računovodstvene, knjigovodstvene i revizorske usluge
Industrijska klasifikacija: CPC 86211, CPC 86212, CPC 86220
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Opis: **Prekogranična trgovina uslugama**
Mađarska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na prekogranično pružanje računovodstvenih, knjigovodstvenih i revizorskih usluga.
Postojeće mjere: Zakon C iz 2000., Zakon LXXV iz 2007.

Sektor: Poslovne usluge
Podsektor: Usluge poslovanja nekretninama
Industrijska klasifikacija: CPC 821, CPC 822
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Opis: **Prekogranična trgovina uslugama**
Mađarska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na prekogranično pružanje usluga poslovanja nekretninama.
Postojeće mjere:

Sektor: Poslovne usluge
Podsektor: Usluge povezane s proizvodnjom
Usluge povezane s distribucijom energije
Industrijska klasifikacija: Dio CPC-a 884, CPC 887, osim usluga savjetovanja i konzultantskih usluga
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Mađarska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na usluge povezane s distribucijom energije i prekogranično pružanje usluga povezanih s proizvodnjom, osim usluga savjetovanja i konzultantskih usluga koje se odnose na te sektore.

Postojeće mjere:

Sektor: Poslovne usluge
Podsektor: Sigurnosne usluge
Industrijska klasifikacija: CPC 87304, CPC 87305
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Opis: **Prekogranična trgovina uslugama**
Mađarska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga oklopnih vozila i zaštitarskih usluga.

Postojeće mjere:

Sektor: Poslovne usluge
Podsektor: Usluge umnožavanja
Industrijska klasifikacija: CPC 87904
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Opis: **Prekogranična trgovina uslugama**
Mađarska zadržava pravo zahtijevati poslovni nastan za pružanje usluga umnožavanja.
Postojeće mjere:

Sektor: Financijske usluge
Podsektor: Osiguranje
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Prekogranično pružanje financijskih usluga
Opis: **Financijske usluge**
Osiguravajuća društva koja nisu osnovana u EU-u smiju pružati izravno osiguranje na državnom području Mađarske samo preko podružnice registrirane u Mađarskoj.
Postojeće mjere: Zakon LX iz 2003.

Sektor: Zdravstvene usluge
Podsektor: Bolničke usluge, usluge hitne pomoći te usluge zdravstvenih ustanova za stanovanje osim bolničkih usluga

Industrijska klasifikacija:	CPC 9311, CPC 93192, CPC 93193
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Mađarska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se zahtijeva poslovni nastan ili fizička prisutnost na njezinu državnom području za pružatelje svih bolničkih usluga, usluga hitne pomoći te usluga zdravstvenih ustanova za stanovanje osim bolničkih usluga koji primaju javna sredstva, te kojima se ograničava prekogranično pružanje tih usluga s mjesta izvan njezina državnog područja.
Postojeće mjere:	
Sektor:	Socijalne usluge
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	CPC 933
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Zahtjevi u pogledu rezultata Viša uprava i upravni odbori
Opis:	Ulaganja Mađarska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje privatnih socijalnih usluga.
Postojeće mjere:	

Sektor: Rekreacijske, kulturne i sportske usluge
Podsektor: Usluge novinskih agencija
Industrijska klasifikacija: CPC 962
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Opis: **Prekogranična trgovina uslugama**
Mađarska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga novinskih agencija.
Postojeće mjere: Nema ih

Sektor: Proizvodnja električne energije, plina i vode te opskrba njima
Podsektor: Proizvodnja električne energije iz nuklearnog materijala
Prerada nuklearnih goriva
Industrijska klasifikacija: ISIC rev 3.1 2330, dio ISIC-a rev 3.1 4010
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori
Opis: **Ulaganja**
Mađarska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na preradu nuklearnih goriva i proizvodnju električne energije iz nuklearnog materijala.
Postojeće mjere: Zakon CXVI iz 1996. o nuklearnoj energiji, Uredba Vlade br. 72/2000 o nuklearnoj energiji

Sektor:	Energetske usluge
Podsektor:	Prijevoz goriva cjevovodima
Industrijska klasifikacija:	CPC 7131
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Za pružanje usluga prijevoza goriva cjevovodima obvezan je poslovni nastan. Usluge se mogu pružati na temelju ugovora o koncesiji koji dodjeljuje država ili lokalno tijelo vlasti. Pružanje tih usluga uređeno je mađarskim Zakonom o koncesijama.
Postojeće mjere:	Zakon XVI iz 1991. o koncesijama

Rezerve koje se primjenjuju u Irskoj

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Traženje rukovodećeg osoblja Usluge angažiranja pomoćnog uredskog osoblja
Industrijska klasifikacija:	CPC 87201, CPC 87203
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Irška zadržava pravo zahtijevati poslovni nastan za pružanje usluga traženja rukovodećeg osoblja i zabraniti prekogranično pružanje tih usluga. Irška zadržava pravo zahtijevati poslovni nastan za pružanje usluga angažiranja pomoćnog uredskog osoblja i zabraniti prekogranično pružanje tih usluga.
Postojeće mjere:	

Sektor:	Socijalne usluge
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	CPC 933
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Zahtjevi u pogledu rezultata Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja**
Irska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje privatnih socijalnih usluga, osim usluga povezanih s lječilištima i odmaralištima te s domovima za starije osobe.

Postojeće mjere:

Sektor: Prijevoz

Podsektor: Cestovni prijevoz: prijevoz putnika

Industrijska klasifikacija: CPC 7121, CPC 7122

Vrsta rezerve: Pristup tržištu

Opis: **Ulaganja**
Za pružanje usluga međugradskog autobusnog prijevoza provodi se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: broj postojećih poslovnih jedinica i učinak na njih, gustoća naseljenosti, geografska rasprostranjenost, učinak na prometne uvjete i otvaranje novih radnih mjesta.

Postojeće mjere: Public Transport Regulation Act 2009

Rezerve koje se primjenjuju u Italiji

Sektor: Svi sektori

Podsektor:

**Industrijska
klasifikacija:**

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman

Opis: **Ulaganja**

Vlada može izvršavati određene posebne ovlasti u društvima koja posluju u području obrane i nacionalne sigurnosti i koja se bave određenim djelatnostima od strateške važnosti u području energetike, prijevoza i komunikacija. To se odnosi na sve pravne osobe koje se bave djelatnostima od strateške važnosti u području obrane i nacionalne sigurnosti, a ne samo na privatizirana društva.

Ako postoji prijetnja da bi se ozbiljno mogli ugroziti ključni interesi obrane i nacionalne sigurnosti, vlada ima sljedeće ovlasti:

- (a) uvesti posebne uvjete za kupnju dionica;
- (b) uložiti veto na donošenje odluka koje se odnose na posebne radnje, primjerice prijenose, spajanja, razdvajanja i promjene djelatnosti ili
- (c) odbiti stjecanje dionica ako kupac želi steći razinu udjela u kapitalu kojom bi se mogli ugroziti interesi obrane i nacionalne sigurnosti.

Dotično društvo mora obavijestiti ured predsjednika vlade o svim odlukama, aktima i transakcijama (prijenosi, spajanja, razdvajanja, promjene djelatnosti, ukidanja) koji se odnose na stratešku imovinu u područjima energetike, prometa i telekomunikacija. Osobito je obvezno obavijestiti o stjecanjima od strane fizičkih ili pravnih osoba koje nisu iz EU-a, a kojima te osobe preuzimaju kontrolu nad društvom.

Predsjednik vlade može izvršavati sljedeće posebne ovlasti:

- (a) uložiti veto na svaku odluku, akt i transakciju koja predstavlja iznimnu prijetnju da bi se mogao ozbiljno ugroziti javni interes u pogledu sigurnosti mreža i opskrbe te upravljanja njima;
- (b) uvesti posebne uvjete kako bi se štitio javni interes; ili
- (c) odbiti stjecanje u iznimnim okolnostima u kojima su ugroženi ključni državni interesi.

Zakonom su utvrđeni kriteriji na temelju kojih se ocjenjuju stvarne ili iznimne prijetnje te uvjeti i postupci izvršenja posebnih ovlasti.

Postojeće mjere:

Zakon 56/2012 o posebnim ovlastima u društvima koja obavljaju djelatnost u području obrane i nacionalne sigurnosti te energetike, prometa i telekomunikacija

Dekret predsjednika vlade DPCM 253 od 30. studenoga 2012. kojim se definiraju djelatnosti od strateške važnosti u području obrane i nacionalne sigurnosti

Sektor:

Ribarstvo
Akvakultura
Usluge povezane s ribarstvom

Podsektor:

**Industrijska
klasifikacija:**

ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 882

Vrsta rezerve:

Pristup tržištu
Nacionalni tretman

Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Ribolov u talijanskim teritorijalnim vodama rezerviran je za plovila koja plove pod talijanskom zastavom.
Postojeće mjere:	Kraljevski dekret 327/1942 (izmijenjen Zakonom 222/2007), članci 143. i 221. (Zakonik o plovidbi)
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Usluge posredovanja u zapošljavanju Usluge angažiranja pomoćnog uredskog osoblja
Industrijska klasifikacija:	CPC 87202, CPC 87203
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Italija zadržava pravo zahtijevati poslovni nastan za pružanje usluga angažiranja pomoćnog uredskog osoblja i zabraniti prekogranično pružanje tih usluga. Italija zadržava pravo ograničiti broj pružatelja usluga posredovanja u zapošljavanju i usluga angažiranja pomoćnog uredskog osoblja.
Postojeće mjere:	Zakonodavni dekret 276/2003, članci 4. i 5.
Sektor:	Usluge obrazovanja
Podsektor:	Usluge osnovnoškolskog obrazovanja Usluge srednjoškolskog obrazovanja Usluge visokog obrazovanja

Industrijska klasifikacija:	CPC 921, CPC 922, CPC 923
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Italija zadržava pravo zahtijevati poslovni nastan za pružanje usluga privatnog osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja i ograničiti prekogranično pružanje tih usluga.
Postojeće mjere:	Kraljevski dekret 1592/1933 (Zakon o srednjoškolskom obrazovanju) Zakon 243/1991 (Povremeni javni doprinosi privatnim sveučilištima) Rezolucija 20/2003 CNVSU-a (Comitato nazionale per la valutazione del sistema universitario) Dekret predsjednika Republike (DPR) 25/1998
Sektor:	Financijske usluge
Podsektor:	Bankarske i ostale financijske usluge (osim osiguranja)
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Prekogranično pružanje financijskih usluga
Opis:	Financijske usluge Italija zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na djelatnosti koje obavljaju <i>promotori di servizi finanziari</i> .
Postojeće mjere:	Članci 91. do 111. Uredbe Consoba o posrednicima (br. 16190 od 29. listopada 2007.)

Sektor: Financijske usluge
Podsektor: Osiguranje
Vrsta rezerve: Prekogrančno pružanje financijskih usluga
Opis: **Financijske usluge**
Transportno osiguranje robe, osiguranje vozila kao takvih te osiguranje od odgovornosti u pogledu rizika koji se nalaze u Italiji mogu ugovarati samo osiguravajuća društva osnovana u EU-u, osim osiguranja međunarodnog prijevoza koji uključuje uvoz u Italiju.
Postojeće mjere: Članak 29. Zakonika o privatnom osiguranju (Zakonodavni dekret br. 209 od 7. rujna 2005.)

Sektor: Financijske usluge
Podsektor: Osiguranje
Vrsta rezerve: Prekogrančno pružanje financijskih usluga
Opis: **Financijske usluge**
Italija zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se zahtijeva poslovni nastan pružatelja aktuarskih usluga te kojima se ograničava prekogrančno pružanje tih usluga.
Postojeće mjere: Zakon 194/1942 o aktuarskoj djelatnosti

Sektor: Socijalne usluge
Podsektor:
Industrijska klasifikacija: CPC 933

Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Zahtjevi u pogledu rezultata Viša uprava i upravni odbori
Opis:	Ulaganja Italija zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje privatnih socijalnih usluga, osim usluga povezanih s lječilištima i odmaralištima te s domovima za starije osobe.
Postojeće mjere:	Zakon 833/1978 o instituciji sustava javnog zdravstva Zakonodavni dekret 502/1992 o reorganizaciji regulative u području zdravstva Zakon 328/2000 o reformi socijalnih usluga
Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Cestovni prijevoz: usluge prijevoza putnika, usluge prijevoza tereta, usluge međunarodnog kamionskog prijevoza
Industrijska klasifikacija:	CPC 712
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Opis:	Ulaganja Za pružanje usluga limuzina provodi se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: broj postojećih poslovnih jedinica i učinak na njih, gustoća naseljenosti, geografska rasprostranjenost, učinak na prometne uvjete i otvaranje novih radnih mjesta.

Za pružanje usluga međugradskog autobusnog prijevoza provodi se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: broj postojećih poslovnih jedinica i učinak na njih, gustoća naseljenosti, geografska rasprostranjenost, učinak na prometne uvjete i otvaranje novih radnih mjesta.

Za pružanje usluga prijevoza tereta provodi se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: lokalna potražnja

Postojeće mjere:

Zakonodavni dekret 285/1992 (Zakonik o cestama i naknadne izmjene), članak 85.

Zakonodavni dekret 395/2000, članak 8. (cestovni prijevoz putnika)

Zakon 21/1992 (Okvirni zakon o izvanrednom javnom cestovnom prijevozu putnika)

Zakon 218/2003 članak 1. (prijevoz putnika unajmljenim autobusima s vozačem)

Zakon 151/1981 (Okvirni zakon o javnom lokalnom prijevozu)

Rezerve koje se primjenjuju u Latviji

Sektor:	Svi sektori
Podsektor:	Stjecanje ruralnog zemljišta
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Opis:	Ulaganja Latvija zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na stjecanje ruralnog zemljišta od strane državljana Kanade ili određene treće zemlje, uključujući postupak odobrenja za stjecanje ruralnog zemljišta.
Postojeće mjere:	Zakon o privatizaciji zemljišta u ruralnim područjima, članci 28., 29. i 30.
Sektor:	Veterinarske usluge
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	CPC 932
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Latvija zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na prekogranično pružanje veterinarskih usluga.
Postojeće mjere:	

Sektor: Poslovne usluge
Podsektor: Traženje rukovodećeg osoblja
Usluge posredovanja u zapošljavanju
Usluge angažiranja pomoćnog uredskog osoblja
Industrijska klasifikacija: CPC 87201, CPC 87202, CPC 87203
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori
Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Latvija zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga traženja rukovodećeg osoblja, usluga posredovanja u zapošljavanju i usluga angažiranja pomoćnog uredskog osoblja.
Postojeće mjere:

Sektor: Poslovne usluge
Podsektor: Sigurnosne usluge
Industrijska klasifikacija: CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304, CPC 87305, CPC 87309
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori

Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Latvija zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje sigurnosnih usluga. Mogu se primjenjivati uvjeti u pogledu dozvola i odobrenja. Obvezno je boravište ili komercijalna prisutnost, a mogu se primjenjivati i uvjeti u pogledu državljanstva.
Postojeće mjere:	
Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Cestovni prijevoz: usluge prijevoza putnika, usluge prijevoza tereta, usluge međunarodnog kamionskog prijevoza
Industrijska klasifikacija:	CPC 712
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman
Opis:	Ulaganja Za pružanje usluga prijevoza putnika i tereta obvezno je odobrenje, koje se ne dodjeljuje za vozila registrirana u inozemstvu. Osnovani subjekti obvezni su upotrebljavati vozila registrirana u nacionalnom registru.
Postojeće mjere:	

Rezerve koje se primjenjuju u Litvi

Sektor:	Svi sektori
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Tretman najpovlaštenije nacije Zahtjevi u pogledu rezultata Viša uprava i upravni odbori
Opis:	Ulaganja Litva zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na društva od strateške važnosti za nacionalnu sigurnost koja na temelju prava vlasništva moraju pripadati državi (udio kapitala koji mogu držati privatne nacionalne ili strane osobe u skladu s nacionalnim sigurnosnim interesima, postupcima i kriterijima za utvrđivanje usklađenosti potencijalnih nacionalnih ulagatelja i potencijalnih sudjelujućih društava itd.).
Postojeće mjere:	Zakon o društvima i objektima od strateške važnosti za nacionalnu sigurnost i drugim društvima važnima za jamčenje nacionalne sigurnosti u Republici Litvi od 21. srpnja 2009. br. XI-375.
Sektor:	Svi sektori
Podsektor:	Kupnja zemljišta
Industrijska klasifikacija:	

Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Opis:	<p>Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama</p> <p>Litva zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje su u skladu s obvezama koje je preuzeo EU i koje se primjenjuju u Litvi u okviru Općeg sporazuma o trgovini uslugama (GATS) u pogledu stjecanja zemljišta. Postupci, uvjeti te ograničenja u pogledu stjecanja zemljišnih parcela utvrđuju se Ustavnim zakonom, Zakonom o zemljištu i Zakonom o stjecanju poljoprivrednog zemljišta.</p> <p>Međutim, lokalnim vlastima (općine) i drugim nacionalnim subjektima iz zemalja članica Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj i Organizacije sjevernoatlantskog ugovora koji obavljaju gospodarske djelatnosti u Litvi, koje su utvrđene ustavnim zakonom u skladu s kriterijima europske integracije i ostalih integracija kojima se Litva pridružila, dopušteno je stjecanje vlasništva nad nepoljoprivrednim zemljišnim parcelama koje im trebaju za izgradnju i upotrebu zgrada i objekata potrebnih za njihove izravne djelatnosti.</p>
Postojeće mjere:	<p>Ustav Republike Litve</p> <p>Ustavni zakon Republike Litve o provedbi članka 3. stavka 47. Ustava Republike Litve od 20. lipnja 1996., br. I-1392, kako je zadnje izmijenjen 20. ožujka 2003., br. IX-1381</p> <p>Zakon o zemljištu od 27. siječnja 2004., br. IX-1983</p> <p>Zakon o stjecanju poljoprivrednog zemljišta od 24. travnja 2014., br. XII-854</p>

Sektor: Poslovne usluge
Podsektor: Pravne usluge
Industrijska klasifikacija: Dio CPC-a 861
Vrsta rezerve: Tretman najpovlaštenije nacije
Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Odvjetnici (*attorney*) iz drugih zemalja mogu djelovati kao odvjetnici na sudu samo u skladu s bilateralnim sporazumima o pravnoj pomoći.

Postojeće mjere:

Sektor: Poslovne usluge
Podsektor: Traženje rukovodećeg osoblja
Usluge posredovanja u zapošljavanju
Usluge angažiranja pomoćnog uredskog osoblja
Industrijska klasifikacija: CPC 87201, CPC 87202, CPC 87203
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori
Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Litva zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga traženja rukovodećeg osoblja, usluga posredovanja u zapošljavanju i usluga angažiranja pomoćnog uredskog osoblja.

Postojeće mjere:

Sektor: Poslovne usluge
Podsektor: Sigurnosne usluge
Industrijska klasifikacija: CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304, CPC 87305, CPC 87309
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori
Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Litva zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje sigurnosnih usluga.
Mogu se primjenjivati uvjeti u pogledu dozvola i odobrenja. Obvezno je boravište ili komercijalna prisutnost, a mogu se primjenjivati i uvjeti u pogledu državljanstva.

Postojeće mjere:

Sektor: Poslovne usluge
Podsektor: Istražne usluge
Industrijska klasifikacija: CPC 87301
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Opis: **Ulaganja**
U Litvi istražne usluge podliježu državnom monopolu.

Postojeće mjere:

Sektor: Turističke usluge i usluge povezane s putovanjima
Podsektor: Usluge turističkih vodiča
Industrijska klasifikacija: CPC 7472
Vrsta rezerve: Tretman najpovlaštenije nacije
Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Ako Kanada te njezine pokrajine i teritoriji litavskim državljanima dopuste pružanje usluga turističkih vodiča, Litva će kanadskim državljanima dopustiti pružanje usluga turističkih vodiča pod istim uvjetima.

Postojeće mjere:

Sektor: Telekomunikacije
Podsektor:
Industrijska klasifikacija:
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Državno poduzeće Infostruktura ima isključiva prava za pružanje sljedećih usluga: prijenos podataka sigurnom državnom mrežom za prijenos podataka, dodjela internetskih adresa koje završavaju s „gov.lt”, certificiranje elektroničkih blagajni.
Postojeće mjere: Vladina rezolucija od 28. svibnja 2002. br. 756 o odobrenju standardnog postupka za utvrđivanje cijena i tarifa za monopolističku robu i usluge koje pružaju državna poduzeća i javne institucije koje su osnovala ministarstva, vladine institucije i okružni guverneri i koji su im dodijeljeni.

Sektor:	Građevinske usluge
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	CPC 51
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Mjere:	Zakon Republike Litve o građevinarstvu od 19. ožujka 1996. br. I-1240
Opis:	<p>Prekogranična trgovina uslugama</p> <p>Pravo izrade projektne dokumentacije za građevinske radove od iznimnog značaja dodjeljuje se samo društvima za izradu projektne dokumentacije registriranim u Litvi ili stranim društvima za izradu projektne dokumentacije koja je za obavljanje tih djelatnosti dobilo odobrenje institucije koju je ovlastila vlada. Pravo za obavljanje tehničkih djelatnosti u glavnim područjima građevinarstva može se dodijeliti osobi koja nije iz Litve, ali koja je dobila odobrenje institucije koju je ovlastila litavska vlada.</p>
Postojeće mjere:	Zakon Republike Litve o građevinarstvu od 19. ožujka 1996. br. I-1240

Sektor: Socijalne usluge

Podsektor:

**Industrijska
klasifikacija:** CPC 933

Vrsta rezerve: Pristup tržištu

Opis: **Prekogranična trgovina uslugama**

Litva zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na prekogranično pružanje svih socijalnih usluga koje se financiraju javnim sredstvima ili potporama države u bilo kojem obliku te se stoga ne smatraju privatnima.

Postojeće mjere:

Sektor: Financijske usluge

Podsektor: Bankarske i ostale financijske usluge (osim osiguranja)

**Industrijska
klasifikacija:**

Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Viša uprava i upravni odbori Nacionalni tretman
Mjere:	Zakon Republike Litve o bankama od 30. ožujka 2004. br. IX-2085 Zakon Republike Litve o subjektima za zajednička ulaganja od 4. srpnja 2003. br. IX-1709 Zakon Republike Litve o dodatnom dobrovoljnom mirovinskom osiguranju od 3. lipnja 1999. br. VIII-1212
Opis:	Financijske usluge Za potrebe upravljanja imovinom obvezno je osnovati specijalizirano društvo za upravljanje (bez podružnica). Samo banke s registriranim sjedištem ili podružnicom u Litvi mogu obavljati djelatnost depozitorija imovine investicijskih fondova. Samo banke s registriranim sjedištem ili podružnicom u Litvi koje imaju odobrenje za pružanje investicijskih usluga u državi članici EU-a ili državi članici EGP-a mogu obavljati djelatnost depozitorija imovine mirovinskih fondova. Barem jedan član uprave banke mora govoriti litavski i imati stalno boravište u Litvi.
Postojeće mjere:	
Sektor:	Energetske usluge
Podsektor:	Prijevoz goriva cjevovodima
Industrijska klasifikacija:	CPC 7131
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu

Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Litva zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na prijevoz goriva cjevovodima.
Postojeće mjere:	Zakon Republike Litve o prirodnom plinu od 10. listopada 2000. br. VIII-1973
Sektor:	Energetika
Podsektor:	Usluge spremanja i skladištenja goriva koje se prevozi cjevovodima
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 402, CPC 742
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Litva zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pomoćne usluge u prijevozu robe cjevovodima, osim goriva.
Postojeće mjere:	Zakon Republike Litve o prirodnom plinu od 10. listopada 2000. br. VIII-1973 (članak 10.8)
Sektor:	Poslovne usluge Pomoćne usluge u pomorskom, željezničkom i zračnom prijevozu te u prijevozu unutarnjim plovnim putovima
Podsektor:	Održavanje i popravak plovila, opreme za željeznički prijevoz te zrakoplova i njihovih dijelova
Industrijska klasifikacija:	CPC 86764, CPC 86769, dio CPC-a 8868

Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Opis:	Ulaganja U Litvi usluge održavanja i popravka opreme za željeznički prijevoz podliježu državnom monopolu.
Postojeće mjere:	
Sektor:	Cestovni prijevoz
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	CPC 7121, CPC 7122, CPC 7123
Vrsta rezerve:	Tretman najpovlaštenije nacije
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Predviđene su mjere poduzete na temelju bilateralnih sporazuma kojima se uređuju usluge prijevoza i uvjeti obavljanja djelatnosti, uključujući dozvole za bilateralni tranzit i ostale dozvole za prijevoz u pogledu usluga prijevoza u i kroz Litvu te unutar i iz Litve prema predmetnim ugovornim strankama, te poreze i pristojbe za cestovni prijevoz.
Postojeće mjere:	

Rezerve koje se primjenjuju na Malti

Sektor:	Ribarstvo Akvakultura Usluge povezane s ribarstvom
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 882
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman
Opis:	Ulaganja Za potrebe registracije ribarskog plovila i dobivanja dozvole za njega, vlasnik, kapetan ili poručnik ribarskog plovila mora imati boravište na Malti u skladu s odredbama Zakona o nepokretnoj imovini (stjecanje od strane osoba koje nemaju boravište).
Postojeće mjere:	Članak 5. propisa Subsidiary Legislation 425.07 on Fishing Vessels Regulations
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Traženje rukovodećeg osoblja Usluge posredovanja u zapošljavanju Usluge angažiranja pomoćnog uredskog osoblja
Industrijska klasifikacija:	CPC 87201, CPC 87202, CPC 87203

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Malta zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na uspostavu usluga posredovanja u zapošljavanju pomoćnog uredskog osoblja.
Malta zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga traženja rukovodećeg osoblja i usluga angažiranja pomoćnog uredskog osoblja.

Postojeće mjere:

Sektor: Poslovne usluge

Podsektor: Sigurnosne usluge

Industrijska klasifikacija: CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304, CPC 87305, CPC 87309

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Malta zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje sigurnosnih usluga.
Mogu se primjenjivati uvjeti u pogledu dozvola i odobrenja. Obvezno je boravište ili komercijalna prisutnost, a mogu se primjenjivati i uvjeti u pogledu državljanstva.

Postojeće mjere:

Sektor: Usluge obrazovanja
Podsektor:
Industrijska klasifikacija: CPC 921, CPC 922, CPC 923, CPC 924
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori
Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Malta zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga privatnog osnovnoškolskog, srednjoškolskog i visokog obrazovanja te obrazovanja odraslih.
Postojeće mjere:

Sektor: Zdravstvene usluge
Podsektor: Bolničke usluge
Usluge hitne pomoći
Usluge zdravstvenih ustanova za stanovanje osim bolničkih usluga
Industrijska klasifikacija: CPC 9311, CPC 93192, CPC 93193
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja**
Malta zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje privatnih bolničkih usluga, usluga hitne pomoći te usluga zdravstvenih ustanova za stanovanje osim bolničkih usluga.

Postojeće mjere:

Sektor: Zdravstvene usluge

Podsektor: Profesionalne zdravstvene usluge: usluge liječnika i stomatologa, usluge primalja, usluge medicinskih sestara, usluge fizioterapeuta i paramedicinskog osoblja te usluge psihologa

Industrijska klasifikacija: CPC 9312, dio CPC-a 9319

Vrsta rezerve: Nacionalni tretman
Pristup tržištu

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Ova se rezerva primjenjuje na sve profesionalne zdravstvene usluge, uključujući usluge koje pružaju djelatnici kao što su liječnici, stomatolozi, primalje, medicinske sestre, fizioterapeuti, paramedicinsko osoblje i psiholozi. Na Malti te usluge mogu pružati samo državljani države članice EU-a uz prethodno odobrenje, koje može podlijegati ispitivanju gospodarskih potreba.

Postojeće mjere:

Sektor: Socijalne usluge
Podsektor:
Industrijska klasifikacija: CPC 933
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori
Opis: **Ulaganja**
Malta zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje privatnih socijalnih usluga.
Postojeće mjere:

Sektor: Usluge prijevoza
Podsektor: Cestovni prijevoz
Industrijska klasifikacija: CPC 712
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Usluge javnog autobusnog prijevoza: na cijelu se mrežu primjenjuju koncesije koje uključuju obvezu pružanja javne usluge za određene društvene skupine (primjerice studente i starije osobe)
Postojeće mjere:

Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Vodni prijevoz Popratne usluge za vodni prijevoz
Industrijska klasifikacija:	CPC 7213, CPC 7214, dio 742, CPC 745, dio CPC-a 749
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Obveze
Opis:	Ulaganja, prekogranična trgovina uslugama i usluge u međunarodnom pomorskom prijevozu Na pomorsku vezu između Malte i kontinentalne Europe preko Italije primjenjuju se isključiva prava.
Postojeće mjere:	

Rezerve koje se primjenjuju u Nizozemskoj

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Usluge angažiranja pomoćnog uredskog osoblja
Industrijska klasifikacija:	CPC 87203
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Nizozemska zadržava pravo zahtijevati poslovni nastan za pružanje usluga angažiranja pomoćnog uredskog osoblja i zabraniti prekogranično pružanje tih usluga.
Postojeće mjere:	

Rezerve koje se primjenjuju u Poljskoj

Sektor: Svi sektori

Podsektor:

**Industrijska
klasifikacija:**

Vrsta rezerve: Tretman najpovlaštenije nacije

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Povlašteni uvjeti za poslovni nastan ili prekogranično pružanje usluga, što može uključivati ukidanje ili izmjene određenih ograničenja iz popisa rezervi koje se primjenjuju u Poljskoj, mogu se primijeniti u okviru ugovorâ o trgovini i plovidbi.

Postojeće mjere:

Sektor: Ribarstvo
Akvakultura
Usluge povezane s ribarstvom

Podsektor:

**Industrijska
klasifikacija:** ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 882

Vrsta rezerve: Tretman najpovlaštenije nacije

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Poljska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se osigurava različit tretman usluga i pružatelja usluga iz određene zemlje na temelju postojećih ili budućih bilateralnih sporazuma o ribolovu na geografskom području ribolova u okviru nadležnosti dotičnih zemalja, u skladu s međunarodnim praksama i politikama očuvanja okoliša ili sporazuma o ribarstvu, osobito u Baltičkom moru.

Postojeće mjere:

Sektor: Poslovne usluge

Podsektor: Traženje rukovodećeg osoblja
Usluge posredovanja u zapošljavanju
Usluge angažiranja pomoćnog uredskog osoblja

Industrijska klasifikacija: CPC 87201, CPC 87202, CPC 87203

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Poljska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na uspostavu usluga posredovanja u zapošljavanju pomoćnog uredskog osoblja.
Poljska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga traženja rukovodećeg osoblja i usluga angažiranja pomoćnog uredskog osoblja.

Postojeće mjere:

Sektor: Poslovne usluge
Podsektor: Sigurnosne usluge
Industrijska klasifikacija: CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304, CPC 87305, CPC 87309
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori
Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Poljska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje sigurnosnih usluga.
Mogu se primjenjivati uvjeti u pogledu dozvola i odobrenja. Obvezno je boravište ili komercijalna prisutnost, a mogu se primjenjivati i uvjeti u pogledu državljanstva.

Postojeće mjere:

Sektor: Zdravstvene usluge
Podsektor: Usluge hitne pomoći
Industrijska klasifikacija: CPC 93192
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori
Opis: **Ulaganja**
Poljska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga hitne pomoći.

Postojeće mjere:

Sektor: Socijalne usluge
Podsektor:
Industrijska klasifikacija: CPC 933
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori
Opis: **Ulaganja**
Poljska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje privatnih socijalnih usluga.
Postojeće mjere:

Sektor: Prijevoz
Podsektor: Sve usluge prijevoza putnika i robe, osim u pomorskom prijevozu
Industrijska klasifikacija: Dio CPC-a 711, dio CPC-a 712, dio CPC-a 722
Vrsta rezerve: Tretman najpovlaštenije nacije
Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Ako Kanada te njezine pokrajine i teritoriji poljskim pružateljima usluga prijevoza putnika i tereta dopuste pružanje usluga prijevoza na državnom područje Kanade i preko njega, Poljska će kanadskim pružateljima usluga prijevoza putnika i tereta dopustiti pružanje usluga prijevoza na državno područje Poljske i preko njega pod istim uvjetima.
Postojeće mjere:

Rezerve koje se primjenjuju u Portugalu

Sektor: Svi sektori

Podsektor:

**Industrijska
klasifikacija:**

Vrsta rezerve: Tretman najpovlaštenije nacije

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Portugal zadržava pravo odustati od primjene uvjeta u pogledu državljanstva za obavljanje određenih djelatnosti i zanimanja fizičkih osoba koje pružaju usluge za zemlje u kojima je portugalski službeni jezik (Angola, Brazil, Zelenortski otoci, Gvineja Bisau, Mozambik i Sveti Toma i Princip).

Postojeće mjere:

Sektor: Poslovne usluge

Podsektor: Revizorske usluge

**Industrijska
klasifikacija:** CPC 86211, CPC 86212, osim računovodstvenih usluga

Vrsta rezerve: Pristup tržištu

Opis: **Prekogranična trgovina uslugama**

Portugal zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na prekogranično pružanje revizorskih usluga.

Postojeće mjere:

Sektor: Poslovne usluge
Podsektor: Traženje rukovodećeg osoblja
Usluge posredovanja u zapošljavanju
Usluge angažiranja pomoćnog uredskog osoblja
Industrijska klasifikacija: CPC 87201, CPC 87202, CPC 87203
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori
Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Portugal zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na uspostavu usluga posredovanja u zapošljavanju pomoćnog uredskog osoblja.
Portugal zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga traženja rukovodećeg osoblja i usluga angažiranja pomoćnog uredskog osoblja.
Postojeće mjere:

Sektor: Poslovne usluge
Podsektor: Sigurnosne usluge
Industrijska klasifikacija: CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304, CPC 87305, CPC 87309
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman

Opis: **Prekogranična trgovina uslugama**
Stranim pružateljima sigurnosnih usluga nije dopušteno prekogranično pružanje tih usluga.
Državljanstvo je uvjet za specijalizirano osoblje.

Postojeće mjere:

Sektor: Poslovne usluge

Podsektor: Istražne usluge

Industrijska klasifikacija: CPC 87301

Vrsta rezerve: Pristup tržištu

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
U Portugalu istražne usluge podliježu državnom monopolu.

Postojeće mjere:

Sektor: Financijske usluge

Podsektor: Osiguranje

Vrsta rezerve: Prekogranično pružanje financijskih usluga

Opis: **Financijske usluge**
Transportno osiguranje za zračni i pomorski prijevoz koje pokriva robu, zrakoplove, trup i osiguranje od odgovornosti mogu ugovarati samo društva osnovana u EU-u.

Samo osobe ili društva osnovana u EU-u mogu obavljati djelatnost posrednika za te osiguravajuće poslove u Portugalu.

Postojeće mjere: Članak 7. Uredbe sa zakonskom snagom 94-B/98 i članak 7. Uredbe sa zakonskom snagom 144/2006

Sektor: Socijalne usluge
Podsektor:
Industrijska klasifikacija: CPC 933
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja**
Portugal zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje privatnih socijalnih usluga, osim usluga povezanih s lječilištima i odmaralištima te s domovima za starije osobe.

Postojeće mjere:

Sektor: Energetika
Podsektor: Električna energija, prirodni plin, sirova nafta ili naftni proizvodi
Industrijska klasifikacija: ISIC rev 3.1 232, ISIC rev 3.1 4010, ISIC rev 3.1 4020, CPC 7131, CPC 7422, CPC 887 (osim usluga savjetovanja i konzultantskih usluga)
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Portugal zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na proizvodnju, prijenos i distribuciju električne energije, proizvodnju prirodnog plina, prijevoz goriva cjevovodima, usluge veleprodaje električne energije, usluge maloprodaje električne energije i plina koji nije u bocama te usluge povezane s distribucijom električne energije i prirodnog plina.

Portugal zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na prekogranično pružanje usluga pohrane i skladištenja goriva prevezenih cjevovodima (prirodni plin).

Djelatnosti prijenosa i distribucije električne energije obavljaju se u okviru isključivih koncesija za javne usluge.

Koncesije koje se odnose na prijenos, distribuciju i podzemnu pohranu prirodnog plina te prihvata, skladištenje i uplinjavanje ukapljenog prirodnog plina na terminalima za ukapljeni prirodni plin dodjeljuju se u okviru ugovora o koncesijama na temelju javnih poziva na podnošenje ponuda.

Koncesije u sektoru električne energije i plina dodjeljuju se samo društvima s ograničenom odgovornošću koje imaju sjedište u Portugalu i kojima se stvarno upravlja u Portugalu.

Postojeće mjere:

Uredba sa zakonskom snagom 230/2012 i Uredba sa zakonskom snagom 231/2012, 26. listopada – prirodni plin

Uredba sa zakonskom snagom 215-A/2012 i Uredba sa zakonskom snagom 215-B/2012, 8. listopada – električna energija

Uredba sa zakonskom snagom 31/2006, 15. veljače – sirova nafta/naftni proizvodi

Sektor:

Prijevoz

Podsektor:

Cestovni prijevoz: usluge prijevoza putnika, usluge prijevoza tereta, usluge međunarodnog kamionskog prijevoza

Industrijska klasifikacija:	CPC 712
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Opis:	Ulaganja Za pružanje usluga limuzina u prijevozu putnika provodi se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: broj postojećih poslovnih jedinica i učinak na njih, gustoća naseljenosti, geografska rasprostranjenost, učinak na prometne uvjete i otvaranje novih radnih mjesta.
Postojeće mjere:	
Sektor:	Ostale usluge
Podsektor:	Pogrebne usluge, usluge kremiranja i usluge grobara
Industrijska klasifikacija:	CPC 97030
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Opis:	Ulaganja Portugal zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pogrebne usluge, usluge kremiranja i usluge grobara. Privatno upravljanje grobljima obavlja se u okviru javne koncesije.
Postojeće mjere:	Uredba sa zakonskom snagom 109/2010, 14. listopada 2010. Zakon 13/2011, 29. travanj 2011.

Rezerve koje se primjenjuju u Rumunjskoj

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Usluge istraživanja i razvoja
Industrijska klasifikacija:	CPC 851, CPC 852, CPC 853
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Rumunjska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na prekogranično pružanje usluga istraživanja i razvoja.
Postojeće mjere:	Vladina uredba br. 6 / 2011. Uredba ministra obrazovanja i istraživanja br. 3548 / 2006. Vladina odluka br. 134 / 2011.
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Traženje rukovodećeg osoblja Usluge posredovanja u zapošljavanju Usluge angažiranja pomoćnog uredskog osoblja
Industrijska klasifikacija:	CPC 87201, CPC 87202, CPC 87203
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Rumunjska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na uspostavu usluga posredovanja u zapošljavanju pomoćnog uredskog osoblja.
Rumunjska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga traženja rukovodećeg osoblja i usluga angažiranja pomoćnog uredskog osoblja.

Postojeće mjere:

Sektor: Poslovne usluge

Podsektor: Sigurnosne usluge

Industrijska klasifikacija: CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304, CPC 87305, CPC 87309

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Rumunjska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje sigurnosnih usluga.
Mogu se primjenjivati uvjeti u pogledu dozvola i odobrenja. Obvezno je boravište ili komercijalna prisutnost, a mogu se primjenjivati i uvjeti u pogledu državljanstva.

Postojeće mjere:

Sektor: Usluge obrazovanja
Podsektor:
Industrijska klasifikacija: CPC 921, CPC 922, CPC 923, CPC 924
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Rumunjska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga privatnog osnovnoškolskog, srednjoškolskog i visokog obrazovanja te obrazovanja odraslih.

Postojeće mjere:

Sektor: Socijalne usluge
Podsektor:
Industrijska klasifikacija: CPC 933
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori
Opis: **Ulaganja**
Rumunjska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje privatnih socijalnih usluga.

Postojeće mjere:

Rezerve koje se primjenjuju u Slovačkoj Republici

Sektor:	Svi sektori
Podsektor:	Stjecanje nekretnina
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman
Opis:	Ulaganja Strana društva ili fizičke osobe ne mogu steći poljoprivredno i šumsko zemljište koje se nalazi izvan urbane zone općine kao ni neke druge vrste zemljišta (npr. prirodne resurse, jezera, rijeke, javne ceste itd.).
Postojeće mjere:	Zakon 202/1995 o deviznom tečaju, članak 19. Zakon 229/1991 o režimu vlasništva nad zemljištima
Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Traženje rukovodećeg osoblja Usluge posredovanja u zapošljavanju Usluge angažiranja pomoćnog uredskog osoblja
Industrijska klasifikacija:	CPC 87201, CPC 87202, CPC 87203
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Slovačka Republika zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na uspostavu usluga posredovanja u zapošljavanju pomoćnog uredskog osoblja.

Slovačka Republika zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga traženja rukovodećeg osoblja i usluga angažiranja pomoćnog uredskog osoblja.

Postojeće mjere:**Sektor:**

Poslovne usluge

Podsektor:

Sigurnosne usluge

**Industrijska
klasifikacija:**

CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304, CPC 87305, CPC 87309

Vrsta rezerve:

Pristup tržištu

Nacionalni tretman

Viša uprava i upravni odbori

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Slovačka Republika zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje sigurnosnih usluga.

Mogu se primjenjivati uvjeti u pogledu dozvola i odobrenja. Obvezno je boravište ili komercijalna prisutnost, a mogu se primjenjivati i uvjeti u pogledu državljanstva.

Postojeće mjere:

Sektor:	Usluge obrazovanja
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	CPC 921, CPC 922, CPC 923 osim CPC 92310, CPC 924
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Pružatelji svih usluga privatnog obrazovanja, osim usluga višeg tehničkog i strukovnog obrazovanja, moraju imati boravište u EGP-u. Može se primijeniti ispitivanje gospodarskih potreba; lokalna tijela vlasti mogu ograničiti broj škola koje se osnivaju. U Slovačkoj Republici većina članova upravnog odbora ustanove koja pruža usluge obrazovanja mora imati državljanstvo Slovačke Republike.
Postojeće mjere:	Zakon 245/2008 o obrazovanju Zakon 131/2002 o sveučilištima, članci 2., 47. i 49.a Zakon 596/2003 o javnom upravljanju obrazovanjem, članak 16.

Sektor: Zdravstvene usluge
Podsektor: Bolničke usluge
Usluge hitne pomoći
Usluge zdravstvenih ustanova za stanovanje osim bolničkih usluga

Industrijska klasifikacija: CPC 9311, CPC 93192, CPC 93193

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja**
Slovačka Republika zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje privatnih bolničkih usluga, usluga hitne pomoći te usluga zdravstvenih ustanova za stanovanje osim bolničkih usluga.

Postojeće mjere:

Sektor: Socijalne usluge

Podsektor:

Industrijska klasifikacija: CPC 933

Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Zahtjevi u pogledu rezultata Viša uprava i upravni odbori
Opis:	Ulaganja Slovačka Republika zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje privatnih socijalnih usluga.
Postojeće mjere:	
Sektor:	Financijske usluge
Podsektor:	Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem
Industrijska klasifikacija:	
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Opis:	Financijske usluge Strani državljani mogu osnovati osiguravajuće društvo u obliku dioničkog društva ili mogu obavljati djelatnost osiguranja preko podružnice s registriranim sjedištem u Slovačkoj Republici. U oba slučaja odobrenje podliježe evaluaciji nadzornog tijela.
Postojeće mjere:	Zakon 8/2008 o osiguranju
Sektor:	Financijske usluge
Podsektor:	Bankarske i ostale financijske usluge (osim osiguranja)
Industrijska klasifikacija:	

Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman
Mjere:	Zakon 566/2001 o vrijednosnim papirima Zakon 483/2001 o bankama
Opis:	Financijske usluge U Slovačkoj Republici investicijske usluge mogu pružati društva za upravljanje koja imaju pravni oblik dioničkog društva u kojem je vlasnički udjel utvrđen zakonodavstvom (bez podružnica).
Postojeće mjere:	
Sektor:	Energetika
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev 3.1 4010, ISIC rev 3.1 4020, ISIC rev 3.1 4030, CPC 7131
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Obvezno je odobrenje za proizvodnju, prijenos i distribuciju električne energije, proizvodnju plina i distribuciju plinovitih goriva, proizvodnju i distribuciju pare i tople vode, prijevoz goriva cjevovodima, veleprodaju i maloprodaju električne energije, pare i tople vode te usluge povezane s distribucijom energije. Provodi se ispitivanje gospodarskih potreba, a zahtjev se može odbiti samo ako je tržište zasićeno. Za sve te djelatnosti odobrenje se može dodijeliti samo fizičkoj osobi s trajnim boravištem u državi članici EU-a ili EGP-a odnosno pravnoj osobi osnovanoj u EU-u ili EGP-u.

Postojeće mjere:	Zakon 51/1988 o rudarstvu, članak 4.a Zakon 569/2007 o obavljanju djelatnosti geoloških istraživanja, članak 5. Zakon 251/2012 o energetici, članci 6. i 7. Zakon 657/2004 o toplinskoj energiji, članak 5.
Sektor:	Prijevoz Ribarstvo Akvakultura
Podsektor:	Vodni prijevoz Usluge povezane s ribarstvom
Industrijska klasifikacija:	CPC 722
Vrsta rezerve:	Nacionalni tretman Pristup tržištu
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama U Slovačkoj Republici strani ulagatelji moraju imati glavni ured u Slovačkoj Republici kako bi mogli zatražiti dozvolu za pružanje usluge.
Postojeće mjere:	
Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Cestovni prijevoz: usluge prijevoza putnika, usluge prijevoza tereta, usluge međunarodnog kamionskog prijevoza
Industrijska klasifikacija:	CPC 712

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Opis: **Ulaganja**
Za prijevoz tereta provodi se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: lokalna potražnja.

Postojeće mjere:

Sektor: Željeznički prijevoz

Podsektor:

Industrijska klasifikacija: CPC 7111, CPC 7112

Vrsta rezerve: Tretman najpovlaštenije nacije

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Mjere poduzete na temelju postojećih ili budućih sporazuma kojima se uređuju prava prometa i uvjeti poslovanja te pružanje usluga prijevoza na državnom području Bugarske, Češke i Slovačke te između predmetnih zemalja.

Postojeće mjere:

Sektor: Cestovni prijevoz

Podsektor:

Industrijska klasifikacija: CPC 7121, CPC 7122, CPC 7123

Vrsta rezerve: Tretman najpovlaštenije nacije

Opis:**Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**

Mjere poduzete na temelju postojećih ili budućih sporazuma kojima se zadržava ili ograničava pružanje usluga prijevoza te se određuju uvjeti poslovanja, uključujući dozvole za provoz ili povlaštene naknade za cestovni prijevoz, za usluge prijevoza u i kroz Slovačku te unutar i iz Slovačke prema predmetnim ugovornim strankama.

Postojeće mjere:

Rezerve koje se primjenjuju u Sloveniji

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Traženje rukovodećeg osoblja Usluge posredovanja u zapošljavanju Usluge angažiranja pomoćnog uredskog osoblja
Industrijska klasifikacija:	CPC 87201, CPC 87202, CPC 87203
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Slovenija zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na uspostavu usluga posredovanja u zapošljavanju pomoćnog uredskog osoblja. Slovenija zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje usluga traženja rukovodećeg osoblja i usluga angažiranja pomoćnog uredskog osoblja.
Postojeće mjere:	

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Sigurnosne usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304, CPC 87305, CPC 87309

Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Slovenija zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje sigurnosnih usluga. Mogu se primjenjivati uvjeti u pogledu dozvola i odobrenja. Obvezno je boravište ili komercijalna prisutnost, a mogu se primjenjivati i uvjeti u pogledu državljanstva.
Postojeće mjere:	
Sektor:	Usluge obrazovanja
Podsektor:	Usluge osnovnoškolskog obrazovanja Usluge srednjoškolskog obrazovanja Usluge visokog obrazovanja
Industrijska klasifikacija:	CPC 921, CPC 922, CPC 923
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Slovenija zadržava pravo zahtijevati poslovni nastan za pružanje usluga privatnog osnovnoškolskog obrazovanja i ograničiti prekogranično pružanje tih usluga. Većina članova upravnog odbora u privatnim srednjoškolskim ili visokoškolskim ustanovama moraju biti slovenski državljani.
Postojeće mjere:	

Sektor: Zdravstvene usluge
Podsektor: Usluge hitne pomoći
Industrijska klasifikacija: CPC 93192
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori
Opis: **Ulaganja**
Slovenija zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje privatnih usluga hitne pomoći.
Postojeće mjere:

Sektor: Socijalne usluge
Podsektor:
Industrijska klasifikacija: CPC 933
Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori
Opis: **Ulaganja**
Slovenija zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje privatnih socijalnih usluga.
Postojeće mjere:

Rezerve koje se primjenjuju u Španjolskoj

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Traženje rukovodećeg osoblja Usluge posredovanja u zapošljavanju
Industrijska klasifikacija:	CPC 87201, CPC 87202
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Opis:	Ulaganja Španjolska zadržava pravo ograničiti broj pružatelja usluga traženja rukovodećeg osoblja. Španjolska zadržava pravo ograničiti broj pružatelja usluga posredovanja u zapošljavanju.
Postojeće mjere:	

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Sigurnosne usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304, CPC 87305, CPC 87309
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Stranim pružateljima sigurnosnih usluga nije dopušteno prekogranično pružanje tih usluga.
Pristup tržištu moguć je samo u obliku sljedećih društava: *Sociedades Anonimas, Sociedades de Responsabilidad Limitada, Sociedades Anonimas Laborales* i *Sociedades Cooperativas*.
Državljanstvo je uvjet za specijalizirano osoblje.

Postojeće mjere:

Sektor: Financijske usluge

Podsektor: Osiguranje

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Prekogranično pružanje financijskih usluga

Opis: **Financijske usluge**
Za obavljanje aktuarske djelatnosti obvezno je boravište ili dvije godine iskustva.

Postojeće mjere:

Sektor: Socijalne usluge

Podsektor:

**Industrijska
klasifikacija:** CPC 933

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja**
Španjolska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje privatnih socijalnih usluga, osim usluga povezanih s lječilištima i odmaralištima te s domovima za starije osobe.

Postojeće mjere:

Sektor: Prijevoz

Podsektor: Cestovni prijevoz: usluge prijevoza putnika, usluge prijevoza tereta, usluge međunarodnog kamionskog prijevoza

Industrijska klasifikacija: CPC 712

Vrsta rezerve: Pristup tržištu

Opis: **Ulaganja**
Za pružanje usluga prijevoza putnika provodi se ispitivanje gospodarskih potreba u okviru kategorije CPC 7122. Glavni kriteriji: lokalna potražnja.
Za pružanje usluga međugradskog autobusnog prijevoza provodi se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriteriji: broj postojećih poslovnih jedinica i učinak na njih, gustoća naseljenosti, geografska rasprostranjenost, učinak na prometne uvjete i otvaranje novih radnih mjesta.

Postojeće mjere:

Sektor:	Cestovni prijevoz (teret)
Podsektor:	
Industrijska klasifikacija:	CPC 7123
Vrsta rezerve:	Tretman najpovlaštenije nacije
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Odobrenje za uspostavljanje komercijalne prisutnosti u Španjolskoj može se odbiti pružateljima usluga čija država podrijetla ne odobrava stvaran tržišni pristup pružateljima usluge iz Španjolske.
Postojeće mjere:	Ley 16/1987, de 30 de julio, de Ordenación de los Transportes Terrestres

Rezerve koje se primjenjuju u Švedskoj

Sektor: Svi sektori

Podsektor:

**Industrijska
klasifikacija:**

Vrsta rezerve: Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja**
Švedska zadržava pravo donijeti ili zadržati diskriminirajuće uvjete za osnivače, višu upravu i upravne odbore kada se u švedsko zakonodavstvo uključe novi oblici pravnog udruživanja.

Postojeće mjere:

Sektor: Svi sektori

Podsektor:

**Industrijska
klasifikacija:**

Vrsta rezerve: Tretman najpovlaštenije nacije

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Mjere koje poduzimaju Danska, Švedska i Finska u cilju promicanja nordijske suradnje, kao što su:

- (a) financijska potpora projektima istraživanja i razvoja (Nordijski industrijski fond – Nordic Industrial Fund);
- (b) financiranje studija izvedivosti za međunarodne projekte (Nordijski fond za izvoz projekata – Nordic Fund for Project Exports) i

- (c) financijska pomoć trgovačkim društvima⁵ koja upotrebljavaju tehnologiju za zaštitu okoliša (Nordijska korporacija za financiranje zaštite okoliša – Nordic Environment Finance Corporation).

Ovom rezervom ne dovodi se u pitanje isključenje javne nabave koju provodi neka stranka te subvencija ili potpore države trgovini uslugama iz članka 8.15. stavka 5. točaka (a) i (b), odnosno članka 9.2. stavka 2. točaka (f) i (g).

Postojeće mjere:

Sektor: Rudarstvo i vađenje, proizvodnja električne energije, plina i vode te opskrba njima

Podsektor: Proizvodnja električne energije iz nuklearnog materijala
Prerada nuklearnih goriva

Industrijska klasifikacija: ISIC rev 3.1 1200, ISIC rev 3.1 2330, dio ISIC-a rev 3.1 4010

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja**
Švedska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na preradu nuklearnih goriva i proizvodnju električne energije iz nuklearnog materijala.

Postojeće mjere: Švedski zakonik o okolišu (1998:808)
Zakon o nuklearnim aktivnostima (1984:3)

⁵ Primjenjuje se na istočnoeuropska društva koja surađuju s najmanje jednim nordijskim društvom.

Sektor: Usluge distribucije

Podsektor: Maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda te ostale usluge koje pružaju farmaceuti

Industrijska klasifikacija: CPC 63211

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Švedski monopol nad maloprodajom farmaceutskih proizvoda ukinut je 1. srpnja 2009. Budući da se tržište tek nedavno otvorilo i da su se pojavili novi načini pružanja usluga, Švedska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na maloprodaju farmaceutskih proizvoda i osiguravanje farmaceutskih proizvoda za opću javnost.

Postojeće mjere: Zakon o trgovini farmaceutskim proizvodima (2009:336)
Uredba o trgovini farmaceutskim proizvodima (2009:659)
Švedska agencija za medicinske proizvode donijela je dodatne propise, pojedinosti su dostupne na (LVFS 2009:9)
http://www.lakemedelsverket.se/upload/lvfs/LVFS_2009-9.pdf

Sektor: Usluge obrazovanja

Podsektor:

Industrijska klasifikacija: CPC 92

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama**
Švedska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružatelje obrazovnih usluga kojima su javna tijela izdala odobrenje za pružanje tih usluga.
Ova se rezerva primjenjuje na pružatelje privatnih obrazovnih usluga koji primaju neku potporu države, među ostalim na pružatelje obrazovnih usluga koje je priznala država, koji su pod državnim nadzorom ili koji pružaju obrazovanje u okviru kojeg je moguće dobiti potporu za obrazovanje.

Postojeće mjere:

Sektor: Recikliranje

Podsektor:

Industrijska klasifikacija: ISIC rev 3.1 37

Vrsta rezerve: Pristup tržištu

Opis: **Ulaganja**
Švedska zadržava pravo ograničiti broj pružatelja privatnih usluga recikliranja na razini lokalnih vlasti tako što uspostavlja ili održava monopole odnosno pružatelju ili pružateljima usluga dodjeljuje koncesije ili isključiva prava na nediskriminirajući način. Ograničenje pristupa tržištu objašnjava se primjenom rezerve EU-a koja se odnosi na javne usluge.

Postojeće mjere:	Zakonik o okolišu (1998:808) SFS 1994:1205 Förordning (1994:1205) om producentansvar för returpapper SFS 2000:208 Förordning (2000:208) om producentansvar för glödlampor och vissa belysningsarmaturer SFS 2005:209 Förordning (2005:209) om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter SFS 1997:185 Förordning (1997:185) om producentansvar för förpackningar SFS 1994:1236 Förordning (1994:1236) om producentansvar för däck SFS 1993:1154 Förordning (1993:1154) om producentansvar för glasförpackningar och förpackningar av wellpapp SFS 2007:185 Förordning (2007:185) om producentansvar för bilar SFS 2007:193 Förordning (2007:193) om producentansvar för vissa radioaktiva produkter och herrelösa strålkällor SFS 2006:1273 Förordning (2006:1273) om producentansvar för förpackningar SFS 2009:1031 Förordning (2009:1031) om producentansvar för läkemedel
Sektor:	Upravljanje otpadom
Podsektor:	Upravljanje otpadom iz kućanstava i otpadom za koji su odgovornosti proizvođači
Industrijska klasifikacija:	CPC 9402
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu

Opis:**Ulaganja**

Švedska zadržava pravo ograničiti broj pružatelja privatnih usluga upravljanja otpadom na razini lokalnih vlasti tako što uspostavlja ili održava monopole odnosno pružatelju ili pružateljima usluga dodjeljuje koncesije ili isključiva prava na nediskriminirajući način. Ograničenje pristupa tržištu objašnjava se primjenom rezerve EU-a koja se odnosi na javne usluge.

Postojeće mjere:

Zakonik o okolišu (1998:808)

SFS 1994:1205 Förordning (1994:1205) om producentansvar för returpapper

SFS 2000:208 Förordning (2000:208) om producentansvar för glödlampor och vissa belysningsarmaturer

SFS 2005:209 Förordning (2005:209) om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter

SFS 1997:185 Förordning (1997:185) om producentansvar för förpackningar

SFS 1994:1236 Förordning (1994:1236) om producentansvar för däck

SFS 1993:1154 Förordning (1993:1154) om producentansvar för glasförpackningar och förpackningar av wellpapp

SFS 2007:185 Förordning (2007:185) om producentansvar för bilar

SFS 2007:193 Förordning (2007:193) om producentansvar för vissa radioaktiva produkter och herrelösa strålkällor

SFS 2006:1273 Förordning (2006:1273) om producentansvar för förpackningar

SFS 2009:1031 Förordning (2009:1031) om producentansvar för läkemedel

Sektor:	Pomorski prijevoz
Podsektor:	Kabotaža
Industrijska klasifikacija:	CPC 7211, CPC 7212
Vrsta rezerve:	Tretman najpovlaštenije nacije Obveze
Opis:	Ulaganja, prekogranična trgovina uslugama i usluge u međunarodnom pomorskom prijevozu Mogu se poduzeti mjere na temelju reciprociteta kojima se plovilima iz Kanade koja plove pod kanadskom zastavom dopušta obavljanje kabotaže u Švedskoj ako Kanada te njezine pokrajine i teritoriji plovilima registriranim pod švedskom zastavom dopuste obavljanje kabotaže u Kanadi. Točan cilj ove rezerve ovisi o sadržaju mogućeg budućeg sporazuma između Kanade i Švedske.
Postojeće mjere:	
Sektor:	Poslovne usluge Pomoćne usluge u željezničkom i cestovnom prijevozu
Podsektor:	Održavanje i popravak opreme za željeznički i cestovni prijevoz te njezinih dijelova
Industrijska klasifikacija:	CPC 6112, CPC 6122, dio CPC-a 8867, dio CPC-a 8868
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Opis:	Ulaganja U Švedskoj se za usluge održavanja i popravka opreme za željeznički i cestovni prijevoz provodi ispitivanje gospodarskih potreba u slučajevima kad ulagatelj namjerava uspostaviti vlastite objekte terminalne infrastrukture. Glavni kriteriji: ograničenja u pogledu prostora i kapaciteta.
Postojeće mjere:	Zakon o planiranju i izgradnji (2010:900)

Sektor: Ostale usluge koje nisu drugdje uključene

Podsektor: Pogrebne usluge, usluge kremiranja i usluge grobara

Industrijska klasifikacija: CPC 9703

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Prekogranična trgovina uslugama**
Švedska zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pogrebne usluge, usluge kremiranja i usluge grobara.

Postojeće mjere:

Rezerve koje se primjenjuju u Ujedinjenoj Kraljevini

Sektor:	Poslovne usluge
Podsektor:	Revizorske usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 86211, CPC 86212, osim računovodstvenih usluga
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu Nacionalni tretman Zahtjevi u pogledu rezultata Viša uprava i upravni odbori
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Ujedinjena Kraljevina zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na prekogranično pružanje revizorskih usluga.
Postojeće mjere:	Companies Act 2006
Sektor:	Zdravstvene usluge
Podsektor:	Medicinske usluge
Industrijska klasifikacija:	CPC 93121, CPC 93122
Vrsta rezerve:	Pristup tržištu
Opis:	Ulaganja Obavljanje liječničke djelatnosti u okviru sustava National Health Service podliježe planiranju zapošljavanja liječničkog osoblja.
Postojeće mjere:	

Sektor: Zdravstvene usluge
Podsektor: Usluge hitne pomoći
Usluge zdravstvenih ustanova za stanovanje osim bolničkih usluga

**Industrijska
klasifikacija:** CPC 93192, CPC 93193

Vrsta rezerve: Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori

Opis: **Ulaganja**
Ujedinjena Kraljevina zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje privatnih usluga hitne pomoći te usluga zdravstvenih ustanova za stanovanje osim bolničkih usluga.

Postojeće mjere:

Sektor: Zdravstvene usluge
Podsektor: Profesionalne zdravstvene usluge, uključujući usluge liječnika i stomatologa te usluge psihologa; usluge primalja
Usluge medicinskih sestara, fizioterapeuta i paramedicinskog osoblja
Maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda te ostale usluge koje pružaju farmaceuti

**Industrijska
klasifikacija:** CPC 63211, dio CPC-a 85201, CPC 9312, dio CPC-a 93191

Vrsta rezerve: Nacionalni tretman
Pristup tržištu

Opis:**Prekogranična trgovina uslugama**

Ujedinjena Kraljevina zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se zahtijeva poslovni nastan pružatelja profesionalnih zdravstvenih usluga, uključujući usluge liječnika i stomatologa, usluge psihologa, usluge primalja, usluge medicinskih sestara, fizioterapeuta i paramedicinskog osoblja, usluge maloprodaje farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda te ostale usluge koje pružaju farmaceuti, te kojima se ograničava prekogranično pružanje tih usluga pružateljima koji fizički ne borave na državnom području Ujedinjene Kraljevine.

Postojeće mjere:**Sektor:**

Socijalne usluge

Podsektor:**Industrijska
klasifikacija:**

CPC 933

Vrsta rezerve:

Pristup tržištu
Nacionalni tretman
Zahtjevi u pogledu rezultata
Viša uprava i upravni odbori

Opis:**Ulaganja**

Ujedinjena Kraljevina zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere koje se odnose na pružanje privatnih socijalnih usluga, osim usluga povezanih s lječilištima i odmaralištima te s domovima za starije osobe.

Postojeće mjere: